

Szerkesztőség

Arad, Acsév-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgönycím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre — — 1080 Lej

Fél évre — — 540 Lej

Negyed évre — — 270 Lej

Havonta — — 90 Lej

Műrdetések díjazás szerint

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Egyes szám ára 5 lej.

vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

A szivek törvénye.

Az utódállamok közös problémája már régen, hogy mi történik azokkal a magyar nemzetiségű volt állami tisztviselőkkel, akik az impériumváltáskor nem tették le az esküt és ezért minden kielégítés nélkül elbocsátották állásukból. Valamennyien jól emlékezünk még a forradalmak utáni zavaros időkre, amikor nemcsak az egyszerű polgáremlők, hanem maguk a felelős államférfiak sem igen tudták, hogy mit hoz a következő nap. Az események olyan rapszodikusan és szédítő gyorsasággal követték egymást, hogy igazán nem csoda, ha egy csomó megzavart ember ebben az általános chaoszban nem találta meg hirtelen a helyes utat. A magyar állami tisztviselők sem voltak tisztában, mi a teendőjük, mert ők sem rendelkeztek azzal a jóstehetséggel, amely fényt vetett volna a legközelebbi jövő alakulására. Nem tudták, mit csináljanak, hová forduljanak tanácsért.

Ilyen körülmények között és szinte beszámíthatatlan hangulatban történt, hogy az állami alkalmazottak egyrésze a helyzet fel nem ismerése folytán megtagadta az új államok által követelt hűségkötés letételét. Ezt nem makacsságból, vagy sovínista gyűlölködésből tették, hanem tájékozatlanságuk miatt, mert ezeknek a többnyire szegénysorsú tisztviselőknek elsősorban a saját és családjuk megélhetése a fontos. Csak azután lehet szó arról, hogy politikai meggyőződésük mellett demonstráljanak, de akkor sem kívánhatja tőlük senki, hogy existenciájuk feláldozásával tegyék ezt. Nem is tagadták volna meg az esküt, ha a zűrzavaros helyzetben tisztán lennének. Az utódállamok kormányai azonban a magyar tisztviselőknek ezt a lépését nem ebből a természetes nézőpontból ítélték meg, hanem a rigorozitás álláspontjára helyezkedve, ezt az értékes és népes osztályt a legnagyobb nyomásra döntötték azzal, hogy állásukból minden tekintet nélkül elbocsátották az esküt nem tett tisztviselőket. Évek óta folyik a küzdelem azért, hogy a kormányokat erre álláspontjuk megváltoztatására bírják, de a felelős tényezők részéről mereven elzárták az egyre sürgetőbbé váló problema megoldásától. Pedig mindhárom utódállam szervezettségében és szellemében ma is a szakképzett, erélyes és kötelességtudó magyar tisztviselői hiányát. Az államok adminisztrációjának ez a hiánya ma egészségesebb irányban fejlődött volna, ha a magyar hivatalnokokat visszahelyezik oda, ahol évtizedekig kifogástalanul és eredményesen működtek.

A csehszlovákiai magyar tisztviselők, akik annakidején nem tették le a kívánt hűségkötést, nemzetközi döntőbírók elé vitték ezt a sok ezer ember existenciáját érintő kérdést. A bíróság a régi törvények betűit vette figyelembe és a paragrafusok alapján ítélt. A cseh állam pontatlan lett ebben az ügyben és mi fejtetünk a szigorú és súlyos ítélet előtt. De lelkünk mélyéből óhajtjuk, hogy ez a döntés ne pecsételje meg egyúttal a romániai esküt nem tett magyar tisztviselők sorsát. Hiszen az ország kormánykereké mellett eleven és érző férfiak ülnek, akiknek szívük van és tudják, mi az emberszeretet. És dacára az uton állított törvénycölöpöknek, lehet azt a keretet úgy is kormányozni, hogy az állami életet ne gázoljon halálra sokezer ártatlanul meggyant.

Maniuék kormánybuktató jelszava csak blöff.

Argetoianu szerint a liberális párt addig marad uralmon, ameddig akar. — Tömeges jelentkezések a nemzeti-parasztpártba.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Argetoianu földművelésiügyi miniszter ma nyilatkozik a Luptában és kijelenti, hogy a kormánybuktató kampány jelszava csak blöff, mert a liberális kormány addig marad uralmon, ameddig akar. A liberális-párt ezért tovább folytatja a Bratianu Ionel által megkezdett munkát és azon dolgozik, hogy az ország javára szolgáló törvényjavaslatokat tető alá hozza. A Cuvantul a nyilatkozattal foglalkozva megjegyzi, hogy a kormány veszedelmes utra lépett, mert a nép után most már a régenség ellenszenvét is kivívhatja, ami pedig teljes katasztrófával járhatna nemcsak a kormányra, hanem a liberális-pártra nézve is. A kormány nem támaszkodhat kizárólag parlamenti többségére — írja a lap — számolnia kell azzal is, hogy vannak más körülmények is, amelyek miatt a kormány hanyatott hajója megfenekedhet.

Politikai körökben ma még az az érdekes hír terjedt el, hogy Maniu és Lupu dr. esetleg kibékülnek egymással. Maniu ugyanis arra a kérdésre, hogy mit érez Lupu iránt, azt a választ adta, hogy a sajtóban, gyűléseken és a parlamentben történtek ellenére is Lupu iránt régi szimpátiáját megőrizte. Rendkívül érdekes fordulatnak tartják különben, hogy a Liberális-párt egyik lelkes harcosa, Periceanu betegágyában lévő közlekedésügyi államtitkár váratlanul megjelent a nemzeti-parasztpártban és közölte Mihalacheval, hogy meggyőződésének teljes tudatában átiratkozik a nemzeti-parasztpártba, melyet egyedülvalónak tart arra, hogy Romániát szanálni tudja. A mai napon egyébként mintegy újabb ötven előkelő állású taggal bővült a párt. Az utjonnan belépettek között husz ügyvéd, két tábornok és több hírlapíró van.

Milyen alapon stabilizálják a lejt?

Külföldi kölcsönnek kell megelőznie a stabilizációt. — Komoly tárgyalások folynak a kölcsön megszerzéséért.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A lej stabilizálása és a kölcsön körül keletkezett különféle kombinációk ellenében kétségtelen, hogy a kormánynak egyelőre még csak fix kilátásai sincsenek a kölcsönre s ennek következtében vajmi kétséges még a stabilizáció kérdése is. A fővárosi sajtó — kevés kivétellel — a legpesszimistikusabban kezeli a kölcsön kérdését, de azért úgy véli, hogy a helyzet gazdasági körökben lényegesen javult, mert bizalmát és reménykedését senki sem vesztette el. Egy azonban bizonyos: — írják a lapok — december közepe óta Bucurestibe vannak koncentráva az összes pénzügyi szakteknitélyek, akik naponként tanácskoznak, tanulmányokat készítenek a stabilizáció technikájáról. Közöttük van Jeze francia professzor is, akit mint külföldi szakembert hívtak meg az előmunkálatokhoz. A tanácskozások az Institutul Economic és a Banca Nationala épületében folynak, természetesen a nyilvánosság teljes kizárásával. És mivel a stabilizációt készítik elő, ezt pedig végrehajtani külföldi kölcsön nélkül semmiképpen sem lehetséges, minden bizonnyal épenilyen diszkrécióval folynak a kölcsöntárgyalások is. Addig azonban még nem jutott el a kormány, hogy biztos kilátásokról szólhatna. A jelenben csupán puhatolódzások folynak abban az irányban, hogy hol és milyen feltételek mellett lehetne külföldi kölcsönt szerezni.

A puhatolódzás így két irányban is halad. Angol piacon még az Averescu-kormány idején voltak tárgyalások, amelyek azonban akkor félbeszakadtak. Ezeket a tárgyalásokat most ismét felelevenítették. A Schröder-bankházzal folynak ezek a megbeszélések, mely bankház tudvalevőleg az angol pénzpiac egyik legtekintélyesebb főkecsportja. Régebbi feltételei egészen elfogadhatók voltak, de a

kölcsönt összekapcsolták a már évek óta fiuzódó román-német gazdasági függő kérdéssel és ezért a tárgyalások akkor abbamaradtak. Bratianu Vintila pénzügyi politikája azonban rendkívül sokat könnyített a kérdésre s mivel feladta eddigi elvét, így a tárgyalások újabb felvételének mi sem állott utjában. A másik irányban Franciaországban folyik a puhatolódzás. A francia piachoz Romániát szövetségi és más érzelmeik is kötik, megkísérelték tehát, hogy Franciaországon keresztül kapjunk kölcsönt. Ebben az irányban folynak most a legbelsőbb megbeszélések. És bár Franciaország saját valutájának javításával van elfoglalva, a francia jegybank készen nyilatkozott Románia kölcsönszerzését elősegíteni, sőt garantálni is. A szalak az amerikai piachoz vezetnek, innen folyosítanak a kölcsönt Franciaország közvetítésével. A tranzakció mögött természetesen messzemenő hegemoniaharc húzódik meg, ami az angol és az amerikai pénzpiac között folyik. Ebben a pillanatban a feltételek összeállításán dolgoznak mindkét oldalon.

A kölcsönnél azonban van egy fontosabb kérdés is: a stabilizáció kérdése. Milyen alapon stabilizálják a lejt? Egyes verziók szerint 4 centimesen, de lehet, hogy csak három. Bizonyosat senki sem tud, arról sem, hogy ha meg is történik, mikor hajtják végre. Erre a különféle válasz: lehet, hogy még ebben a hónapban, lehet, hogy tavasszal, de az is lehet, hogy csak őszre. De hogy feltétlenül bekövetkezik, minden fővárosi lap a leghatározottabban állítja.

— Braziliában nem engedték partraszállni a bolgár excárt. Rio de Janeiroból jelentik: Ferdinand bolgár excár a Sierre Morena nevű gőzösön ma Rio de Janeiroba érkezett, azonban a hatóságok megtagadták a partraszállást engedélyt.

Egy német orvosprofesszor megtalálta a rák szérumát.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójának távirata.) Egy szellemes német orvostanár mondta a Lessing-akadémia egyik előadásán, hogy az orvosi kutatás területei olyanok, mint a fölfedett gyémántmezők. Ahol emberek gyémántot találtak, oda népvándorlás indul meg a világ minden tájáról. És a kutatók tömege addig nem nyugszik, míg az értékes területen keresztül-kasul nem turta magát és a rejtélyeit fel nem tárta. Így van az orvostudománnyal is. Ha egy orvos ismeretlen területen valamilyen fölfedezést tesz,

a kutató orvosok a világ minden részéről rávetik magukat erre az új mezőre. Egy-egy ilyen területet aztán hihetetlen gyorsan sikerül fölfedni és megismerni.

Igy volt ez a röntgenológiában, a besugárzós gyógykezelés terén, a szérumterápiában, a bakteriológia területén és egész sereg más orvosi terra incognitán.

Ujabbán a világ kutató orvosainak a figyelme a rákbetegségre terelődött. A gyógyíthatatlan betegségek fekete szótárából már egész sereg vigasztalan fogalmat sikerült törölni. Nem gyógyíthatatlan többé a tüdővész, a vérhaj, a paralízis, a cukorhaj és egész három más rettenetes betegség. De

a rák még mindig ott van a halálos listában. A hamar észrevett rákot sikerül ugyan operációval vagy besugárzással eltüntetni, de az orvostudomány itt nem mondja emelt fővel: győztem,

hanem kételkedve és tétován várja, mit hoz a holnap. Kiujul, nem ujul a szörnyű betegség? Sikerül-e elpusztítani a burjánzó daganatot, hogy irmagja se maradjon többé, vagy egy-két veszedelmes sejtecske már ottvándorol a nyirokmirigyek útjain és csak az első pillanatot várja, hogy megkezdje szemben a többi sejttel a maga anarchisztikus építkezését. Ennek az anarchiának is vége szakad hamarosan, mert a világ kutató orvosai egyszerre százfelel vetették rá magukat a rák problémájára és itt is, ott is mutatkoznak már a szellem erőfeszítésének első eredményei. S noha a teljes siker szenzációjával épen a szenvedő betegek ezreire való tekintettel csináján kell bánni, lehetetlen ma már hangfogót tenni a német kutatásnak egy nagy szenzációjára:

Fischer Wasels frankfurti orvostanár megtalálta a rák ellenszerét és kétezer rákbeteg egéren demonstrálta, hogy a veszedelmes betegség következmények és komplikációk nélkül maradéktalanul gyógyítható.

Fischer-Wasels tanár a rákot a szervezet regenerációs folyamataiból magyarázza. Minden szervezetnek megvan a képessége, hogy kipusztult részeit újraépítse. Vannak állatok, amelyek ha egy testrészüket elvesztik, a testrész egy részecskéjéből pótolják újra. — Így szerzik vissza a farkukat, a lábukat s bizonyos primitív állatcsoportok a fejüket is. A sebek behegednek

s a gyógyulás folyamán néha több is regenerálódott, mint amennyi eredetileg volt. A regenerált szövet Fischer-Wasels felfogása szerint bizonyos befolyások alatt folytatja a maga különálló útját.

és építi a maga outsider sejtjeit. Így keletkezik a rosszindulatú daganat, mely szemben a szervezet törvényeivel, a maga saját törvényeit követi és arra is képes, hogy idővel a szervezet más részeiben is irodalmat szítson, a mennyiben egy-egy részecskéje lehasad, a véráram vagy a nyirokmirigyek útján a test más helyeire vándorol, hogy ott a maga kártékony telepeit felépítse.

Különösen az égési sebek hallamosak a rákra, ha ezek a sebek nem jutnak nyugalomhoz.

News angol orvos jelenti, hogy a tibetiek rend szerint a hasukon kapnak rákot, mert a tél fagyában egy izzó szénrel telt fazekat tesznek bőrökkel burkolt hasukra, hogy a sátorban

Fischer-Wasels frankfurti tanár kétezer rákbeteg egéret gyógyított meg. Az új gyógymód alapelve: el kell venni a sejtektől a táplálékot.

meg ne fagyjanak. Igen gyakori, hogy ugyanazon a testrészükön kapnak égési sebeket. Ez végül rákhoz vezet. Fischer-Wasels ezzel a módszerrel egereken is valóságos rákos daganatokat idézett elő.

A frankfurti professzor alapötlete a rák eltüntetésére határozottan zseniális. Kifejezheti a rákot.

A rák szövete nem úgy táplálkozik, mint a rendes szövet, hanem valahogy az erjedéshez hasonló. Az erjedés bizonyos fajtájánál a cukor tejsavvá változik. Ez a tejsav ugylátszik élet-eleme a rákos képződménynek. A rákos sejt nem lélegzik, nem vesz fel tiszta oxigént, mint a többi sejt, hanem az oxigént a tejsavból szedi ki. Fischer-Wasels gondolata:

Nagy Emil éleshangu válasza Bethlennek.

Az erdélyi politikus balanszizozó készsége nem elegendő az ország kormányzásához.

Budapestről táviratozzák: Nagy Emil, aki Bethlen István gróf miniszterelnök tegnapi beszédének több kijelentését magára vette, éles hangú nyilatkozatot adott az Esti Kurir munkatársának és többek között ezeket mondotta:

— A miniszterelnök ur óriási történelmi érdmeit magam ismerem a legjobban. Az isten gondviselése volt, hogy Magyarország élére

el kell vonni a tejsavat a ráksejtektől. Vagyis a tejsavat el kell égetni, mielőtt még a rákhoz eljutna.

A szervezetben az égési folyamat állandó. A behelt oxigén a vasat tartalmazó vörös vértetecskék segítségével mindenüvé eljut, ahol égésnek, változásnak kell előállania. A feladat tehát az, hogy a daganatba oxigént és vasat juttassunk, hogy a tejsavakat megsemmisítsük. Fischer-Wasels a frankfurti állatorvosok egyesületében

nagy tudóstársaság jelenlétében demonstrálta új gyógymódját. A rákbeteg állatokkal egy oxigén-szénsavkeveréket leheltetett be és egyidejűleg valamilyen vas- és festékanyagkészítményt ad be nekik. Bámulatosan hamar lehal a rákos daganat, visszafejlődik s végül teljesen felszívódik.

A frankfurti tudós kétezer gyógyult egere új reménységet jelenthet, hogy rövidesen az ember rákja is kitakarodik a legfélelmesebb betegségek közül és szerényen, degradáltan a könnyen kikezelhető bajok közé áll.

Nemzetközi szélhámost fogott az aradi rendőrség.

(Arad, január 20.) Ma délután az aradi államrendőrség egy veszedelmes nemzetközi szélhámost tartóztatott le Zsigmondházán, aki egy nem létező biztosító társaság nevében nagyszabású szélhámosságokat követett el Aradon és a megyében. A letartóztatott szélhámost Emerich Jánosnak hívják, elégsz fiatalember, aki saját bementése szerint, a háboruban csendőrhadnagy volt. A nagy feltűnést keltő letartóztatásról a következőket jelenti az Aradi Közlöny munkatársa:

Néhány héttel ezelőtt tűnt fel Aradon Emerich János, aki meglátogatta a legelőkelőbb családokat, udvarias modorával rokonszenvet keltett maga mellett s mint a bucaresti-i Globus kölcsönös hozománybiztosító r. t. vezérigazgatója biztosításokat igyekezett kötni. Aradon fényes eredményeket ért el, nagy összegű előleget vett fel felcítő; és azután a környékbeli községekben kezdett manipulálni. Ügyfeleinek rendes bélyegzővel és hivatalosan kiállított, aláírásokkal ellátott kötvényeket adott át és a községekben is nagy eredményeket ért el. A ragyogó siker azonban fejébe szállt Emerichnek, aki mindig merészebben folytatta üzletét. Többeknek olyan kijelentéseket tett, hogy az aradi Danubia-biztosító az ő fiókjátéza és az ott megkötött biztosításokat ártira a Globus nevére. Ez a merész ötlet juttatta a volt csendőrhadnagyot a rendőrség kezeibe.

A Danubia-társaság igazgatósága a napokban tudomást szerzett arról, hogy valaki visszaél a társaság nevével. Megtudta, hogy az illető a Globus vezérigazgatójának adta ki magát és érdeklődött Bucurestiben, hogy van-e ott ilyen nevű intézet. Megérkezett a válasz: ilyen biztosító társaság nincs a fővárosban. Közben reklamációk érkeztek a Danubiához, mert Emerich a Danubia nevében nagyobb előlegeket vett fel. Az igazgatóknak kezébe került néhány „Globus“-kötvény, a melyekből kiderült, hogy azokat egy aradi nyomdában készítették és az aláírások nem létező neveket tartalmaznak. Ezek után a Danubia feljelentést tett Jancu Traian rendőrigazgatónál a szélhámos Emerich ellen.

erdélyi politikus került, akinek évszázados tradíciók nyomán vérében van a balanszizozás a török, német uralom idejéből. Neki köszönhető, hogy polgárháború nélkül átjutottunk a rendezett viszonyokba. Bethlen remekül balanszizoz, azonban nincs meg benne az elegendő hatóerő, nagy célok és az ezek felé való törekvés után.

Aki nem létező intézet nevében köt házasság-biztosításokat. Hogyan manipulált a volt csendőrhadnagy.

A bevezetett nyomozás megállapította, hogy Emerich a megrendelt kötvények egy részét kicsalta a nyomdából azzal az ürüggyel, hogy a többiért másnap elmegy, de azóta nem látták. Ezekkel a kötvényekkel csinálta szélhámosságait. A kötvényeken levő bucaresti-i bélyegzők szintén Aradon készültek és a szakértők véleménye szerint, az okmányokon levő aláírások mind hamisak. Emerich körleveleket is nyomtatott a nem létező intézete nevében és egy községbe való megérkezését, mindig ezek a körlevelek előzték meg. Megtudta Jancu direktor azt is, hogy Emerich család és szélhámosság miatt már többször ült az ügyesség fogházában, de valami ügyes manőverrel mindig sikerült neki a terhelő bizonyítékokat eltüntetni.

Amikor a rendőrség megfelelő adatok birtokába jutott, elrendelték a szélhámos letartóztatását. Hamarosan sikerült megállapítani, hogy Emerich Zsigmondházán lakik. Dél előtt lesben álltak a detektívek, de Emerich nem ment haza. Délutáni órákban azután látták, hogy a szélhámos hazafelé tart, követték és lakásán tartóztaták le. Emerich nyugodtan követte a rendőrség embereit. A rendőrségen azt állította, hogy ő tényleg egy bucaresti-i intézet megbízottja, később azonban beismerte, hogy a Globus biztosító nem létezik. Egyelőre még nem lehetett megállapítani, hogy Emerich milyen összeget szedett össze áldozataitól, de a nyomozás véleménye szerint, a kicsalt összegek több százezer lejre rugnak. Érdekes, hogy a letartóztatás híre szinte percek alatt terjedt el a városban és a szélhámos ellen, még az este folyamán több újabb feljelentés érkezett a rendőrségre. A nyomozás a legnagyobb apparátussal folyik Emerich János családjának felderítésére.

Aranyszínű szőke hajad . . .
Siess az élet délibáb . . .
 Két tangódal, olyan amelynél szebbet évek óta nem komponáltak. Kottája darabonként 40 lej.
MORAVETZ kiadás, mindenütt kaphatók.

Elkészült az új vallástörvény.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Tegnap este összeült az új kultuszreform végleges megszövegezésére kiküldött bizottság. Az új javaslat teljes szabadságot ad az elismert felekezeteknek, úgymint a görög keleti, a görög katolikus, a római és örmény katolikus, továbbá a református, evangélikus, unitárius, zsidó és baptista vallásoknak. A javaslat szerint az egyik vallásról a másikra való áttérés 18 évtől kezdve lehetséges. A vallásfelekezetek kötelesek esküt tenni az alkotmányra, a királyra és az ország törvényeire. A javaslat részletes intézkedéseket tartalmaz az államnak a vallásfelekezetek feletti ellenőrzéséről, az egyházi szertartások szabad gyakorlásáról, az állam és az egyház megállapított viszonyáról és az ellene vétők büntetéséről. A javaslattal egyidejűleg az ülészak elején a parlament elé kerül a konkordátum ratifikálásáról szóló javaslat is.

Kiméletes adókvetést

paranosol a pénzügyminiszter.

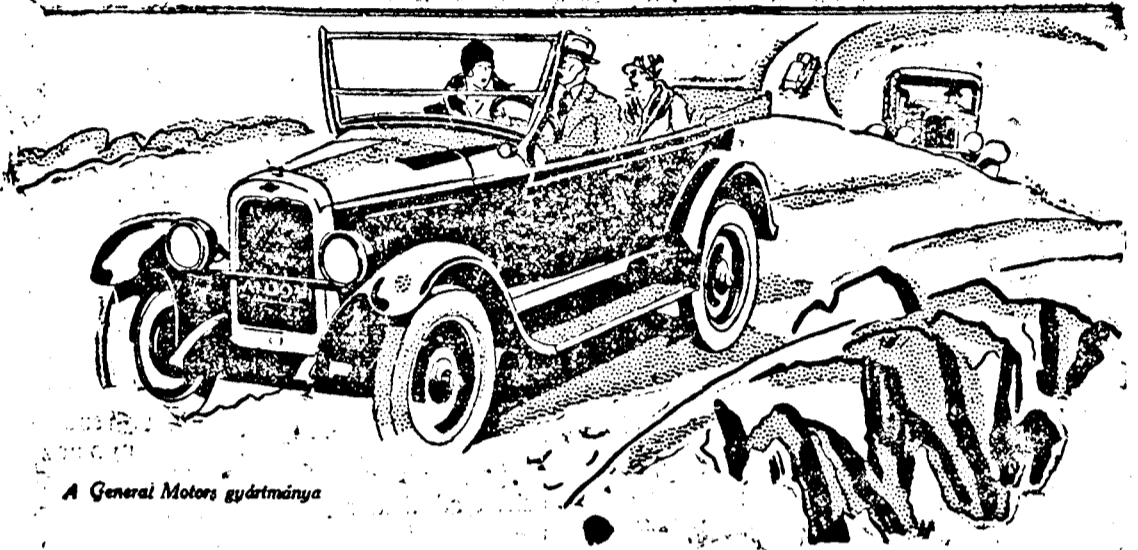
(Arad, január 20.) Az aradi pénzügyigazgatóság ma érkezett meg a pénzügyminiszterium körrendelete, amely az adókvető-bizottságok működésének módjait ismerteti. A rendelet értelmében az összeírás alatt álló házak és ingatlanok adómegállapítási munkálatait február második felében fogják befejezni. Ezen munkálatokat megelőzi a kereskedelmi és iparvállalatok, illetve a kereskedők, iparosok és a szabadfoglalkozásúak kereseti és globális adójának megállapítása. Ebben a tekintetben a kvetőbizottságok kötelesek az üzleti könyveket figyelembe venni. Ott, ahol nincsenek üzleti könyvek, vagy azokat nem vezették rendszeresen más cégekkel való összehasonlítás, illetve becslés, vagy pedig a forgalmi adó alapján fogják az adót kvetni, mennyiben az ilyenformán megállapítható. A nagyvállalatok megadóztatásánál, különösen pedig a részvénytársaságoknál a jövedelem megállapításának legfontosabb alapja a mérleg. Tekintettel azonban arra, hogy minden vállalat kereskedelmi mérlege nem azonos a kincstári mérleggel, amelyben az amortizációk, tartalékolások, leírások és más hasonló jellegű tételek törvényesen limitálva vannak, viszont a vállalatok a kereskedelmi mérleget mutatják be az adóvallomásnál, a bizottságoknak felül kell vizsgálniuk a vállalati könyveket is.

A kisiparosok megadóztatása körül a legnagyobb gondosságot írja elő a körrendelet. Ezeknél nemcsak a reális jövelemet nehéz megállapítani, — minthogy nincsenek rendes könyvvezetésre kötelezve — hanem a jövedelem összege az évszakok szerint igen változó szokott lenni és így a becslés alapján megállapított adó, — ha nincs kellően mérlegelve — sokszor igazságtalan lehet. Vagyis, ezzel maga a pénzügyminiszterium is elismert, hogy az elmúlt adókvetések körül nagy igazságtalanságok fordultak elő! A rendelet ezért most általános irányelvül azt írja elő, hogy az adó alá eső jövedelem nagyságát a legnagyobb óvatossággal kell megállapítani. Ez az elv egyébként a többi kategóriákra is vonatkozik, különösen pedig a szabadfoglalkozásúakkal szemben. A globális adó megállapításánál — mondja tovább a körrendelet — figyelembe kell venni a felek vallomását, az elemi adókat, de a kincstár megállapításait is, amelyek a vallomás ellenőrzésére vonatkoznak. Különösen az ingóvagyonból származó jövedelmek tekintetében ír elő óvatosságot a rendelet, amely ebben az irányban úgy rendelkezik, hogy a magánalkalmazottak adómegállapításához be kell kérni az illető vállalattól az egyes tisztviselők fizetésére vonatkozó kimutatást is.

Érdekes egyébként, hogy a kereskedők és iparosok múlt évi általános és súlyos panaszából kiindulva, a kereskedelemügyi miniszterium most körrendeletben fordult a kereskedelmi és iparkamarákhoz — s így az aradihoz is, — amelyben kéri, hogy az adókvető-bizottságokba a kamarák feltétlenül olyan tagokat válasszanak, akik szakértelmükkel és személyi súlyukkal oda tudnak hatni, hogy a kereskedők és iparosok megadóztatásánál igazságosabb szempontokból történjen s akik mint érdektelen bírák, igazságos kiegyenlítést visznek keresztül az állam és az adózó érdekei között.

Minden tekintetben „nagy kocsi” kivéve árát és méreteit

*Chevrolet az egyetlen automobil,
amely a nagy kocsik építési elveit rendkívül
alacsony árral egyesíti*

A General Motors gyártmánya

Kiváló sebességváltó és nagy kormánykerék, mint a legnagyobb kocsinál. Motorját, amely 15%-kal erősebb, mint minden más olcsó kocsié, légtisztító és olajsűrű védi.

Csukott karosszéria Fisher műhelyéből, gyönyörű tartós Ducolakozással. A fék teljes hosszában rugózva, úgy hogy menetnél felülmulthatatlan kényelmet nyújt.

Ezek az előnyök, valamint még számos ellenőrző és a felszerelést kiegészítő kellék teszi a Chevrolet-

autót a nagy kocsikkal azonossá, és ezek miatt választották e kocsit többen, mint a világ bármely más kocsiját. Tekintse meg a Chevrolet-autót a kiállítási teremben és kérje ingyenes bemutatását.

Leonida & Co. S. A. Bucarest
4, STR. REGINA MARIA — TIMISOARA
Fiókok és képviselők egész Romániában

CHEVROLET

155.000 leiert vehet egy Chevrolet-autót!

Titulescu Rómában aláírja a konkordátumot.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Az Universal szerint valószínű, hogy Titulescu külügyminiszter római tartózkodása alatt aláírja a konkordátumot, amelyben a szentszék elfogadja a kormány újabb módosításait. A Lupta jelenti, hogy Titulescu külügyminiszter római látogatását a jövő hétre tüzték ki. A látogatás nemcsak Rómát és Bucarestit, hanem Párist és Belgrádot is rend-

kívül érdeklik. A külügyminiszter Rómából Párisba utazik, ahol Briand-nal fog találkozni, azután visszatér Bucarestbe, majd innen fog márciusban Genfbe utazni. — Mavrodi szenátor, a Viitorul szerkesztője ma este San-Re-móba utazik, ahol találkozni fog Titulescu külügyminiszterrel és elkíséri őt római, párisi és berlini útjára.

Nagyarányu lopás egy aradi fatelepen.

Háromszázezer lej értékű deszkát loptak el.

(Arad, január 20.) Az aradi Kornis Testvérek-cég feljelentést tett az aradi államrendőrségen, hogy fateleperől nagymennyiségű deszkát loptak el. Megállapították, hogy a lopások már hónapok óta folynak és az eltiint deszkák értéke megközelíti a háromszázezer lejt. A rendőrség megindította a nyomozást és a detektívek az esti órákban lesben álltak a fatelep közelében. Rövid várakozás után több

gyanus egyén közeledett és megkezdtek a telepen felraktározott deszkák dezsmálását. A detektívek körülvették őket és erőyes felszólításra, védekezés nélkül megadták magukat. Kihallgatásuk alkalmával beismerték, hogy a lopásokat ők követték el és a lopott deszkákat eladták. A nyomozás tovább folyik annak megállapítására, hogy kik vették meg az értékes deszkaanyagot a tolvajoktól.

Vihar Ferdinánd király egy apokrif levele körül

A hamisított levélben az elhunyt uralkodó Károly hercegnek jogaiba való visszahelyezését kéri. — A kormány lapja élesen támadja ez alkalomból Maniut és a nemzeti-parasztpártot.

(Az Arad Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Politikai körökben nagy feltűnést keltett, hogy a Viitorul legutóbbi számában visszatért Ferdinand királynak a Manoi-lescu-per alkalmával sokat pertraktált állítólagos leveléhez, amelyet a király néhány nappal halála előtt irt volna Bratianu lonelhez s amelyben azt az óhaját fejezte ki, hogy halála után Károly herceget helyezzék vissza jogaiba. Ezt az állítólagos levelet a kormány már annak idején apokrifnek bélyegezte s kétségbevonta annak létezését. Most aztán a Viitorul fakszimulében közölte a szerinte hamisított levelet, amelyről azt írta, hogy a nemzeti-parasztpárt úgy látszik nem riad vissza attól sem, hogy olyan hamisított levelet használjon fel propaganda célokra, amelyről kiderült, hogy Ferdinand király soha nem írta Bratianu lonelhez. Az ellenzéki lapok természetesen a legteljesebb megítélkezés hangján fogadták a Viitorul vádaskodását és ma részletesen ismertetik a levél történetét. Az Adeverul a levélről a következőket írja:

Ferdinand király állítólagos levele először a Manoi-lescu-pör során került szóba s annak idején külföldön is feltűnést keltett a Felsőnek az az óhajta, hogy a kormány halála után helyezze vissza jogaiba Károly herceget. Közvetlenül a levélnek a főtárgyaláson történt felolvasása után azonban Carapancea ezredes, királyi hadbiztos felolvasta Bratianu lonel nyilatkozatát, amelyben a levelet hamisnak bélyegezte. Ugyanekkor Maniu Gyulát, mint a per egyik tanuját is kihallgatták a levélre nézve, aki kijelentette, hogy a levélnek csak a fényképét látta, de ezzel kapcsolatban semmi különösebbet nem tudott mondani. Maniu — írja a lap — azóta egyáltalában nem nyilatkozott erről a kérdéssel.

Annál érdekesebb aztán, hogy épen a mai napon Maniu felhatalmazása alapján a kérdésbe beleszólt a nemzeti-parasztpárt elnöki hivatalos lapja, a Patria is, amely a párt hivatalos kommunikéjéül közli az ügyben. A kommuniké előjárójában szemrehányással illeti a kormányt és a Viitorul, hogy amíg egyrészt olyan dühösek, ha valaki a „lezárt kérdésekhez” nyúl, másrészt ők azok, akik a cenzura engedelmeivel mindig felszínre hozzák azokat, ha a nemzeti-parasztpártnak ártani kívánnak. Idézi a Viitorul legutóbbi számának egyik kitételét, amelyben a lap kérde, milyen elnevezést érdemel az a párt, amely hamis levelet használ fel céljaira. A Viitorul szerint Maniu tudta, hogy a levél hamis, a hamisító nevét is ismerte és mégis semmit sem tett, hogy az ügy körül kialakult bizonytalanságot megszüntesse. A kommuniké minderre annak elmondásával válaszol, hogy Maniu a levél fényképét még szeptemberben látta, mindazonáltal hallgatott róla. A Manoi-lescu-pörben a védelem kérdést intézett Maniuhoz, aki ekkor kötelességszerűen válaszolva kijelentette, hogy látta a lefényképezett levelet, az szemre hasonlított is a király eredeti írásához, de hogy mégis bizonyos legyen felőle, egy grafológusnak adta oda elemzés végett. A tárgyalás után néhány nappal a kormányelnök megcáfolta a levél valódiságát, közben Maniu is megkapta az írásszakértő véleményét, amely szerint a lefényképezett levél hasonlít a király írásához, de végleges véleményt csak akkor mondhatna róla, ha a levél eredetijét is lát-

hatná. Maniu megelégedett a válasszal és ebben az irányban nem tett több lépést. Rövid

Nem lesz változás a régenstanácsban.

(Az Arad Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A kormány újból kategorikusan megcáfolja azt a hírt, hogy a patriarcha

Hajsza

a „coco“-csempészek ellen

Szenzációs letartóztatások várhatók.

Bucurestiből jelentik: Az ilfovi ügyészség ma folytatta a tanúk hallgatásokat a kokain-csempészes ügyben. Eddig több előkelő állású ur és hölgy jelent meg tanúként az ügyészségen, akik elmondották, hogy a kábítószereket majdnem nyíltan árulták a főváros több forgalmasabb lokáljában, éttermekben és kávéházakban, sőt még egy színházban is. Neveket és helyeket a vizsgálat érdekében még nem hoz nyilvánosságra az ügyészség, hír szerint azonban az ügyben rövidesen szenzációs letartóztatások várhatók. A rendőrség és a szőgyancia egyébként erősen nyomoz tovább az ügyben s ma a rendőrprefektúra szigorú rendeletet adott ki a morfiom és kokainkereskedelem megakadályozására. Azokat a külföldi állampolgárokat, akiket csempészesen érnek, kiutasítják az országból, előbb azonban súlyos bírságot vetnek ki rájuk és börtönbüntetéssel is sújtják őket.

Megtartják

az exportvásárokat Aradon

A jövő hét szerdáján lesz az első exportvásár.

(Arad, január 20.) Aradváros vezetősége — mint ismeretes — már néhány hete engedélyt kapott arra, hogy exportvásárokat rendezzen Aradon és azóta folynak is az előkészületek a vásárok létesítésére. Az ügy most már a kivétel stádiumába került, amennyiben a permanens-bizottság ma elhatározta, hogy január 25-én, a jövő hét szerdáján megtartják Aradon az első marhaexportvásárt. Az exportvásár intézménye nagy fontossággal bír a városra nézve, miután nemcsak megnöveli az idegenforgalmat, hanem jelentős jövedelmet is biztosít a városnak és ezért bizonyos, hogy valamennyi érdekelt igaz örömmel üdvözli az exportvásárokat.

A permanens-bizottság mai ülésén dr. Popoviciu Dávid városi főállatorvos számolt be az előkészületekről, amelyeket a vásár létesítésére tettek, majd javasolta, hogy már a jövő hét szerdáján tartsák meg az első vásárt. A bizottság egyhanguan elfogadta az indítványt és elhatározta, hogy egyben átiratot intéz az aradi vasúti üzletvezetőséghez és a kormány erre vonatkozó rendeletére hivatkozva, kéri fogja, hogy az exportörök részére kellő számú vaggont bocsásson kellő időben rendelkezésre. Ugyanekkor átiratot intéz az aradi vámosnökséghez és a kormánynak ezügyben kiadott rendelete alapján bejelenti, hogy az exportra kerülő marhákat az aradi állomáson vámolják el, hogy Curticion át akadálytalanul mehessenek a vagonok tovább. Elhatározták még, hogy a sertésexportvásárokat csütörtökönként tartják meg. A marhavásárok az állatvásár-téren lesznek, míg a sertésvásárok helyét még nem állapították meg.

Az új intézmény fejlesztése érdekében elhatározták, hogy az előírt hat, illetve tíz napos karantént nem teszik kötelezővé, hanem megelégszenek azzal, hogy ha a vásárra jövő gaz-

idő múlva aztán egy ismert politikai személyiség jelent meg Maniuval és közölte vele, hogy a levél hamisítása kétségtelenül megállapítást nyert, sőt ismerik a hamisítót is, de ennek nevét nem közölték Maniuval. A nemzeti-parasztpárt részéről egyébként a levél ügyét Maniu fogja a kamarában szóvá tenni, addigra is az esethez semmi megjegyezni valója nincs.

le akar mondani a régenstanácsban viselt tisztességéről és hogy Presan tábornokot nevezik ki a régenstanács új tagjává.

dák hivatalos igazolványt hoznak a járási állatorvostól, hogy a községben 40 nap óta nem pusztított vész. Ennek alapján aztán már megengedik a vásárbán való árusítást. Az exportvásár megindulásáról a város vezetősége értesíteni fogja az ismertebb exportcégeket, a melyeket kérni fog arra, hogy itt, Aradon szerezzék be szükségleteiket.

Szélhámós áldetektív Aradon.

Zsarolás közben tettenérte és letartóztatta az aradi rendőrség.

(Arad, január 20.) Az aradi államrendőrség ma délelőtt egy szélhámós áldetektívet tartóztatott le, aki bűnös uton szerzett, hamisított igazolványát arra használta fel, hogy igazolásra szólítson békés embereket és végig zsarolja a külvárosok lakosait. Az áldetektív eleinte csak a külvárosi kocsmákat látogatta meg, ahol ellenőrzést tartott és kisebb-nagyobb kihágásokat fedezett fel, amiért súlyos büntetést helyezett kilátásba. A megremült kocsmárosok szívesen fizettek az áldetektívnek, csak semmisítse meg a felvett jegyzőkönyvet. Később amilyen merészkedett, hogy házkutatásokat is tartott. Ilyen alkalommal természetesen minden keze ügyébe akadó tárgyat ellopott. Az áldetektív garázdálkodásáról tudomást szerzett a rendőrség és ma délelőtt működése közben sikerült is letartóztatni a szélhámós fiatalembert. Különféle névre kiállított igazolványok voltak nála, amelyeknek mindegyikéről beigazolódott, hogy jó sikerült hamisítványok. Kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy Germani Albertnek hívják és valamikor detektív volt. Erre a névre azonban nem találtak nála igazolványt és valószínű hogy egy rendőrségi kutatásokban ismert nemzetközi szélhámós került a rendőrség kezébe. A nyomozás folyik a szélhámós fiatalember személyi adatainak és bűnlajstromjának összeállítására.

Mulatság.

Rendőrtisztek jelmezes bálja Aradon.

Kevés táncmulatságot előzött meg Aradon olyan nagyszabású érdeklődés és nagyarányú előkészület, mint az aradi rendőrtisztek bálját. Folyanak a munkálatok a Központi szálloda termeinek díszítésén és az ötletes rendezőség mindig újabb és érdekesebb meglepetéseket talál ki, amelyekkel szórakoztatják a bálon megjelent közönséget. Csaknem az összes aradi varrónőknél folyik a szorgalmas munka, hogy holnap estére készen legyenek az egzotikus, bizarr és ötletes jelmezekkel. A rendőrtisztek szombat esti táncmulatságának gondos rendezésére jellemző, hogy három zenekar fog felváltva játszani: két cigányzenekar és egy jazzband. Ezen a táncmulatságon lesz a premierje a legmodernebb táncoknak, amelyeket eddig csak olvasásból, legfeljebb tánciskolákból ismerhet a közönség. A legötletesebb és legszebb jelmezek tulajdonosai között díjakat fog kiosztani a rendezőség, amelynek tagjai teljes ambícióval dolgoznak a bál sikere érdekében. A jelmezes táncmulatságra nem kötelező a jelmez, a hölgyek estélyi ruhában is megjelenhetnek. Előreláthatólag az aradi rendőrtisztek szombati táncmulatsága az idény legjobban sikerült bálja lesz és az érdekes, hangulatos és színpompás estély nagyon sokáig emlékében él azoknak, akik részt vesznek a táncmulatságon.

Jön!

a közönség óhajára

Jön!

STROGOFF MIHÁLY-IVÁN MOSJOUKINNAL

az UBANIABAN.

Elutasították az esküt nem tett tisztviselők kártérítési igényét.

(Az Aradi Közlöny hágai tudósítójának távirata.) A hágai nemzetközi döntőbírók a magyar-csehi perben a csehek álláspontját tették magáévá, amely szerint azok a magyar

nemzetiségi állami tisztviselők, akik nem tették le a hűség esküt, nem igényelhetik kártérítést. A döntés fontos precedenst képez más utódállam ellen indított perekre nézve.

Bűnügyi zárlat alá vették a megszökött aradi bankdevizőr lakását.

Schönberger Miksa találkozója az aradi fakereskedővel.

Beszélgetés a devizőr itthagyt feleségével.

(Arad, január 20.) A Schönberger-ügy — most már egész nyugodtan lehet így is nevezni — úgy látszik minden napra megtermi a maga szenzációját. A homályba egyre több reflektorsugár világít bele, sőt ma már magánéletének diszkrét drapériái is fellebbentek egy keveset, hogy jobban lehessen meglátni azt a határozatlan karakterű, lelkiismeretlen embert, aki itthagyt feleséget, gyereket, barátokat a legsivárabb anyagi helyzetben és mekivágott a nagyvilágnak, hogy megmeneküljön az adósságok elől, esetleg talán az igazságszolgáltatás utána nyuló keze alól. Még szökésében sem feledkezett meg arról, hogy egy gyarutlan embertől pénzt csaljon ki és azzal a gőgöskén ép úgy, mint ahogy Aradról elsompolygott, ki tudja hány jóhiszemű ember vagyonával.

Mai számunkban már hirt adtunk, hogy Schönberger Miksa Bécs felé vette útját. Ennek a menekülésnek már újabb részletei is nyilvánosságra kerültek. Mára kiderült az is, hogy a még mindig Bécsben időző Szimányi Izsó aradi fakereskedő is — igaz, hogy tudtán kívül — hozzájárult ahhoz, hogy Schönberger mekivághasson a távolabbi külföldnek, ahol menedéket vél találni. Szimányi Izsótól ugyanis ma levél érkezett aradi hozzátartozóihoz és ebben a fakereskedő részletesen leírja Schönbergerrel való találkozását. Eszerint,

Szimányi Izsó csütörtök délután találkozott Schönbergerrel a budapesti keleti pályaudvaron.

Együtt utaztak fel Bécsbe, ahol a Grabenen levő Nosek-féle penzióban szálltak meg. Schönberger vasárnapig maradt fent Bécsben és ekkor szót Szimányinak, hogy ő most utazik haza Aradra. Egyben megemlítette, hogy fogytán van a pénze és arra kérte a fakereskedőt, segítse ki száz schillinggel (2300 lej) zavarából.

Szimányi készséggel rendelkezésére bocsátotta Schönbergernek a kért összeget, hiszen nem tudta, hogy a bankdevizőr szökésben van, sőt, mint azt legutóbbi számunkban jeleztük is, egy fontos levelet bízott rá Aradra való kézbesítés végett. A devizőr azonban levelestől, pénzestől eltiint vasárnap az osztrák fővárosból és eddig még csak nem is sejtí senki sem, hogy merre vette útját.

Schönbergernét már az sem érdekli: merre jár az ura.

A megszökött devizőr talán valamelyik „D”-vonat ringó ülésén nézi a rohanó tájat és minden kilométernél nyugodtabban szívja cigarettáját, Aradon pedig a Bulev. Carol 42. számú ház első emeleti lakásában egy kis

gyermekével magára hagyott fiatalasszony tépelődik tehetetlenül.

— Hígyje meg — mondja rezignált gesztussal — teljesen tanácstalan vagyok. Azt se tudom, mihez fogjak. Itt maradjak? ... Hazamenjek? ... Nem tudok semmit.

Ebbe a negatívumba kapaszkodik csöknyösen, mint a vízbefutó a szálmaszálba és barna bubifeje idegesen mozog erre-arra. Szemei nyugtalanul tévováznak. Mindenkiiben ellenséget kémlel.

— Nem is csoda — magyarázza — tudja: borzasztók az emberek. Már arról is beszélnek, hogy én mindent tudtam a férjemről, most is tudom, hogy hol van, hova ment, mire készült, pedig esküszöm magának, mindent a lapokból tudok meg róla. Látja, most is magától hallom először a pest-bécsi utját. És így volt ez akkor is, amikor még itthon volt. Én sose tudtam semmit sem arról, hogy miben tőri fejét. Mások ...

— Igen asszonyom — vágok közbe — erről szeretnék beszélni. Ezekről a „másokról”. Mondják, hogy férjének barátói is voltak.

A fiatalasszony szomorúan és némileg megvetően mosolyodik el.

— Erre is most kellett utólag rájónom. Volt. Talán több is. Mit tudom én.

Nevet nem említi, hiába kérdezem.

— Asszonyom — érvelek — mondja meg a nevét, így talán hamarabb megtudjuk merre jár a férje. Talán az ... az a másik nő tudja, hova ment? És ezt megtudni önmek is érdeke. Nem? ...

Schönbergerné eikeresedettn int karjával.

— Ne hígyje, hogy engem ezek után oly nagyon érdekel, hogy Schönberger merre jár. Így mondja: „Schönberger”. Mintha valaki messzi idegenről volna szó, aki egészen mindegy: merre van és mit csinál.

— Ma megjött az anyám is — mondja bucsuzáskor — most legalább ketten vagyunk.

Fáradt mosoly vibrált keresztül soványas arcán.

A donzsuan devizőr.

Nem nézte volna ki belőle senkisé. És mégis az volt. Donzsuan. Persze afféle mai. Pénzzel, szivességekkel férközött a mai nagyon is áruöntudatos nők közelébe. Ez a szökés kellett hozzá, hogy mindez kiderüljön róla. Ha ez nincs, ma is mindenki annak a csendes, háromig számolni nem tudó embernek tartja, mint emekelőtte, akinek látszólag legnagyobb szenvedélye a dominóparti volt délutanonként a Dáciában. Pedig volt más is. Itt Aradon is több hölgyről beszélnek az em-

Éjfélt ütött!

Ez az óra, melyben minden fájdalom a teljes erejével jelentkezik. Lásd el magát ezért mindig jóelőre

Aspirin

tablettákkal,

melyeknek csillapító hatását azonnal megérzi.

Kérjen mindenütt eredeti csomagolású Aspirin-tablettákat és utasítson vissza úgy „pótszereket”, mint egyes tablettákat.

berek. Mondják, hogy ezekre kellett a sok pénz. Nevek is vannak forgalomban. Hogy mennyi és mi igaz belőle: bajos volna megállapítani. Nyilvánosságra hozni pedig még bajosabb. És úgy látszik volt ebben a halk, szimpla kínézsi férfiben valami vonzó is. Mesélik, hogy első felesége, akitől elvált és aki egy feltűnően szép és csinos asszony, ma is szerelmes a megszökött devizőrbé.

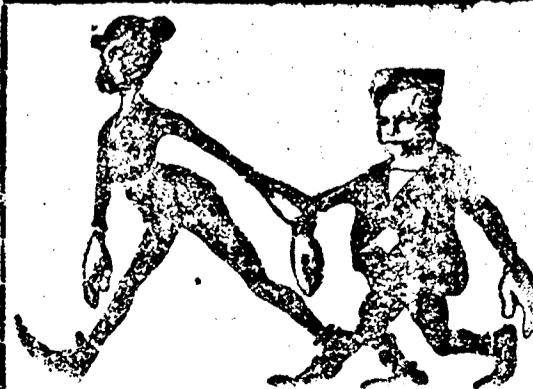
Fleissig még mindig nem jött Aradra, de feljelentette Schönbergert.

Schönberger rokonsága mindennap várja, hogy a szegedi nagybácsi, Fleissig Dezső posztókereskedő, aki a Craptree-cég képviselőt megszerelte Schönbergernek, Aradra jöjjen és itt rendezze az ezzel kapcsolatos dolgokat. Fleissig mindmáig nem érkezett meg, de ezzel szemben híre jár, hogy feljelentést tett Schönberger ellen a magyar hatóságoknál, amelyek elrendelték a devizőr körözését. Persze ez az intézkedés is elkésettnek tekinthető, hisz Schönberger már január 12-én este Bécsben volt. Innen Aradról tehát egyenesen Budapestre utazott és onnan azonnal tovább ment Bécsbe. Revolvert is vitt magával az útra. Az is lehet, hogy ma, vagy holnap egy párszavas távirat jelent majd valahonnan, hogy Schönberger Miksa volt aradi devizőr bevégezte furcsa, kapkodós életét.

Ma délután különben komor hírségi emberek jelentek meg Schönbergerné lakásán. Radu Pascu vizsgálóbíró rendelkezése a Pfoma-késgyár kérelme folytán, bűnügyi zárlat alá vették a lakást. A szerencsétlen elhagyott asszony tehetetlenül tördelte kezét a könnyes szemekkel szenvedte el kálváriája újabb stációját.

Fóthly Ernő.

— Az angol külügyminiszter konstatálja a békét. Birminghamból jelentik: Chamberlain külügyminiszter a városban nagy beszédet tartott, amelyben többek között kijelentette, hogy a locarnoi szerződés után Franciaország, Németország, Olaszország és Anglia összefogtak, hogy közösen munkálkodjanak a béke érdekében. Az utóbbi három év súlyos gondjaira és felelősségeire visszatekintve, megállapítható, hogy Európa ma sokkal békésebb állapotban van, mint akkor, amikor a mai kormány hivatalba lépett.

MA, SZOMBATON PREMIER AZ APOLLOBAN

mint halászosok

mutatkozunk be egy izgalmas vigjáték keretében, mely 8 nagy felvonásból áll.

Jókedvet, kacagást ne hozzon senki magával arról mi gondoskodunk PATT és PATACHON.

A vasárnapi MATINEN: POLA NEGRI lép fel!

H I R E K.

**Véletlen okozta
a Brunner-család gázmérgezését,**
— mondja az aradi gépüzemigazgató.

(Arad, január 20.) Megemlékeztünk arról, hogy az aradi városi gépüzemek megindították a vizsgálatot Brunner Lajos aradi kereskedő és családjának gázmérgezéséből kifolyólag, annak megállapítására, hogyan történt a gázmérgezés. A szerencsétlenség ügyében ma terjesztette be a város vezetésének Kauffmann Kamil gépüzemigazgató jelentését, amelyben leszögezi, hogy az enyhe idő után jött hirtelen hideg következtében a földalatti gázvezeték, épen Brunner lakása előtt kettérepedt és meglehetősen nagy hézag keletkezett, amelyen keresztül erősen ömögött a gáz. A gépüzemigazgató megállapítja, hogy a szerencsétlenség nem a gázvezeték hibája, miután az abnormalis időjárás okozta a csövek kettérepedését. Jelentésében kitér arra, hogy Brunnerék már három nappal a szerencsétlenség előtt is érezték a gázzagot, azonban nem tettek erről jelentést a gépüzemeknek és így a város vezetősége nem vonható felelősségre a történetért.

— **Mária özvegy királyné ajándéka.** Bucurestiből jelentik: Mária királyné szerbiai utja előtt az udvartartás egyik főtisztviselője utján Ferdinánd király hagyatékából az elhunyt király legutolsó fényképét művészi ezüst keretben ajándékozta Császár bucaresti-i kath. érseknek, valamint a király egyik kedvenc aranyserlegét dr. Zombory László bucaresti-i kanonoknak, akik, mint ismeretes, betegsége alatt ismétlenül miséztek az elhunyt királynak és végezték halála napján Szinájában az első gyászszertartást. Mária királyné sajátkezűleg írt levél kíséretében küldte az értékes ajándékokat.

— **Az állampolgársági bizonyítványok kiváltása.** Aradváros vezetősége ma elrendelte, hogy azok, akik még nem vették át állampolgársági bizonyítványaikat, február 15-ig feltétlenül váltásuk ki. Ez az utolsó terminus, amit a város ad, miután február 15-ig végeznél akár az állampolgársági bizonyítványok kiváltásával.

— **Kutak a Mossóczy-telepen.** Még a múlt év végén három új kutat létesítettek a Mossóczy-telepen. Tegnap vegyvizsgálat alá vették az új kutak vizét és megállapították, hogy jó és teljesen alkalmas a fogvasztásra.

— **Néhal Fried Miklós bűnügye az aradi ügyészségen.** Megírtuk, hogy Aradváros vezetősége a bűnügyi zárlat elrendelését kérte az elhunyt Fried Miklós dr. helyettes vádgyűjtő igazgató hagyatékára. A bűnügyi zárlat elrendelése iránti kérvényt ma nyújtották be Radu Pascu vizsgálóbíróhoz, aki azt indítványtétel végett az ügyészséghez terjesztette.

— **Aradi nyugdíjasok választmányi ülése.** Az aradi nyugdíjasok egyesület vezetősége közli, hogy az egyesület választmányja január 22-én, vasárnap délelőtt 10 órakor ülést tart, amelyre a választmányi tagok pontos megjelenését kéri. A tárgysorozaton a folyó ügyek letárgyalása és az 1928. évi közgyűlés idejének megállapítása szerepel.

— **A lakásrekviráló bizottság likvidálása.** Megírtuk mai számunkban, hogy az aradi aispáni hivatal megszűnteti a rekviráló bizottság működését. Dr. Lázár Agoston már ma megkezdte az erre vonatkozó munkálatait és rendeletet adott ki, hogy készítsenek táblát az összes, eddig még nem teljesített kérelmekről. Az aispán rövidesen kielégíti az igényeket és ekkor sor kerülhet a bizottság működésének megszüntetésére.

— **A volt polgármesteri titkár elmaradt előléptetése.** Még 1926. júliusában történt, hogy az aradi városi kinevezési és előléptetési bizottság Vattan Aurel akkori polgármesteri titkárát hivatalfőnökké léptette elő október 1-i hatállyal. Közben Vattan Aurel a kulturális szolgálathoz helyezték át, az előléptetést azonban nem fogadták el. A hivatalfőnök most kérvényt nyújtott be a város vezetéséhez, kérve, hogy hajtsák végre előléptetését és engedélyezzék visszamenőleg, 1926. október 1-től a fizetéskülönbözetet. Miután a kérelem teljesítésének nincsen akadálya, a város vezetősége végrehajtja a már régóta esedékes előléptetést.

Bethlen István beszéde a pártvacsorán.

**A magyar miniszterelnök szerint még nincs itt az ideje
a választójog titkosságának.**

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Nagy érdeklődéssel várták magyar politikai körökben az egységes párt tegnapi vacsoráját, amelyen Bethlen István gróf miniszterelnök le akarta szerelni a párt-eilenzékét és megakasztani a párt további bomlását. A tegnapi pártvacsora alkalmával a miniszterelnök megtartotta a beígért beszédet, amelyben kijelentette, hogy azok a határozatok, amelyeket hoztak, nem jelent diktatúrát és nem jelent pártcenzurát, hanem azt, hogy ha a párt egyik tagjának valamilyen eszméje van, ne forduljon külső segítőcsapatokhoz, hanem elsősorban azokhoz, akikkel együtt van egy pártban. A gyülekezési jogról és a sajtószabadságról azt mondotta, hogy mindezek meglesznek abban a pillanatban, amikor a bíróság kezébe oly erőt adnak, hogy elismertüllyozhatják az e hatalmakkal való visszaélést.

— **Nyocféves műszaki programot kérnek Aradvárosától.** Az aradi városi mérnöki hivatal ma rendeletet kapott a miniszteriumtól, amely felszólította a város műszaki vezetését, hogy készítse el nyolc esztendőre előre munkarendjét és terjessze be a miniszteriumba. A mérnöki hivatal már megkezdte a tervezet elkészítését, amelyben megvitatja a vízvezeték és szennyvízcsatornahálózat kiterjesztése és a közvilágítás fejlesztése szerepeit. Ezenkívül a kövezési és aszfaltozási munkák egész sorát veszi fel a tervezetbe a mérnöki hivatal.

— **Uccal harc az aradi éjszakában.** Szokatlanul hangos botrány játszódott le ma hajnalban, úgy három óra tájban Aradon, a Fehér Kereszt-szálló sarkán. B. Jenő aradi fürdőtulajdonos egy éjszakai mulatozás után, erősen illuminált állapotban felült egy bérkocsira, s éles hangon, válogatatlan szavakat kiabált az uccára, ahol akkortájt csupán egy-két, kávéházból hazatérő társaság volt látható. Az egyik társaság egy tagja, D. György magánhivatalnok, akinek szintén nem volt épen a legszomorubb kedve, valahogy magára vonatkoztatta az éjszakába kiáltott sértő kifejezéseket és megállította a haladó bérkocsit. Heves és izgatott szóváltás kezdődött B. Jenő és D. György között, amelynek az lett a vége, hogy főként D. György hatalmas ökölcsapásokkal próbált súlyt adni saját igazságának. Ebből persze parázs verekedés és óriási zaj támadt. A heves ökölparviadalra csodálatos gyorsasággal gyűlt össze egy nagy tömeg, amely pompásan mulatva élvezte végig a harcot, amely talán egyik, vagy másik fél alapos győzelmével végződött volna, ha a közönség nagy sajnálatára elő nem lép egy rendőrkormányos, aki kötelességéhez híven rendet teremtett a verekedők között. Az esetnek, értesüléseink szerint, nem lesz lovagias folytatása, csupán a rendőrség indít eljárást a verekedés két hőse ellen, nyilvános botrányokozás címén.

— **Letartóztatott tolvaj cigányasszony.** Az aradi állományrendőrségről ma az ügyészségre kísérték át Lakatos Rozália aradi cigányasszonyt, akit többrendbeli lopás büntette miatt tartóztatott le a rendőrség. Lakatos Rozália előbb az Aufrecht-fatelepen elkötött rablőgyilkosság vádjá miatt mintegy két hétig állt vizsgálati fogságban s csak a napokban került szabadlábra, hogy most lopásért vonják felelősségre. Lakatos Rozáliát kihallgatása után ismétlenül vizsgálati fogságba helyezték.

— **Üzleti könyvek és számlatartók Kerpelnél.**

— **Hauska mint fogoly egykori bankjában.** A Temesvári Szerb Takarékpénztár csődügyében a vizsgálat legközelebb ismét új erővel indul meg. Megírtuk, hogy Hauska Rudolf, a letartóztatott volt vezérigazgató naponta a bankban van és az üzleti könyvek rendbehelyezésében segít. Néhány napon belül ez a munka is véget ér és a vizsgálóbírónak tiszta kép áll majd rendelkezésére. — A már rendbeszedett üzleti könyvek alapján a vizsgálóbíró folytatja majd a vizsgálatot és eszüközi a további kihallgatásokat. Hauska szabadlábra helyezési kérelme ügyében a vádlott a legközelebbi napokban dönt.

A miniszterelnök ezután a titkos választójog kérdésére tért át és leszögezte, hogy ma még nem lehet titkos választójog, azonban el fog jönni az az idő, amikor megvalósítható lesz a titkosság. Végül leszögezte, hogy ha nem is diktatórikus akaratnak, de egy vezetőakaratnak kell lennie a pártban. A mai parlament ülése alatt a folyosókon erősen tárgyalták Bethlen gróf tegnapi beszédét és különösen a konzervatív irakció volt vele meglegedve. A baloldali ellenzék körében azonban elégedetlenség nyilvánult meg a titkos választójogról szóló kijelentései miatt. Gál Jenő kijelentette, hogy ugyanaz a helyzet, mint a valorizációnál, ahol a kormány elvileg el fogadja a kártalanítást, de a valorizációt bizonyítatlan időre kitolja. Ugyanígy bizonyítatlanságba burkolja a miniszterelnök a titkos választójogot is.

— **Tüntetés Bécsben a jazzopera ellen.** Bécsből jelentik: Nagy tüntetést volt tegnap este az Opera előtt a „Jonny huzd rá” című jazzopera ellen. Mintegy 200 főnyi tömeg — főbbnyire fiatal emberek — tüntettek a színház előtt, azonban a rendőrség szétzavarta őket. Tíz tüntetőt letartóztattak. A jazzopera körülményes bemutatása óta nagy vita folyik és több bécsi lap, köztük a Neue Freie Presse is az állami Operaház műsorából való haladéktalan törlését követeli.

— **Az aradi állambiztonsági hivatal főnöki állása dolgában ma a következő levelet kaptuk:** Tekintetes Szerkesztőség! Az Önök lapja január 18-iki számában egy cikk jelent meg, amely szerint engem a curtici-i határrendőrséghez helyezték át, míg helyembe az aradi sziguranca főnökévé Vulpe József urat nevezték ki. Köszönöm a személynemmel kapcsolatban a cikkben írt dicséretes sorokat, ami azonban az áthelyezésem hírével, kérem, sziveskedjenek ezt a leghatározottabban megcáfolni, mert ez nem felel meg a valóságnak, arannyiben e tekintetben sem felettes hatóságaim, sem a megyei prefektus ur részéről semmiféle előterjesztés nem történt. Arad, 1928. január 20. Take Ci or a scu, az aradi sziguranca főnöke.

— **Rákos mezején sport-stadiont építenek.** Budapestről táviratozzák: A főváros sportbizottsága egyhangulag elfogadta a Rákos-mezőn, 120 holdon felépítendő sport-stadion tervét.

— **Az express belefutott egy marhacsordába.** Buenos Ayresből jelentik: Arribenos városban egy express belefutott egy marhacsordába. Számosat eipusztított, azonban a vonat is kisiklott és a mozdonyvezető, egy fűtő és egy postatiszt meghaltak. A pótkocsi darabokra tört.

— **Drótnélküli telefonbeszélgetés New York és Brüsszel között.** Brüsszelből jelentik: Ma reggel folyt le Brüsszel és New York között az első drótnélküli telefonbeszélgetés, a belga Nemzeti Bank főkörmányzója és az amerikai Federal Reserve bank elnökgazgatója között. A főkörmányzó egy millió dollár értékű aranyrud szállítását beszélte meg.

— **Doktorrá avatás.** A cluj tudományegyetemen e hó 14-én avatták orvosdoktorrá Németh Miklóst, Németh Imre aradi igazgatótanár fiát.

— **Hogyan fogták el a repülőgéptolvaj cseh pilótákat.** Lembergől jelentik: A megszükött két cseh repülő elfogatásáról most derülnek ki az érdekes részletek. A két katona — mint a részletes jelentések mondják — csak nagy harc után adta meg magát. Amikor a fa-ímbeliek rájöttek kilitükre, elmenekültek az orosz határig, ahol az őrség feltartóztatotta őket. Erre ráfűztek a határőrökre, akik közül egyet megsebesítettek. Ezután fogták csak el őket és lánccraverve Varsóba kísérték.

— **Távolbalató készülék a rádiótelefonon.** Londonból jelentik: A London és New York közötti rádiótelefon összeköttetéssel kapcsolatban, most távolbalató készülékeket szereltek fel, amelyek jól működnek. Eléggé tisztán látható a beszélő arca és keze és kilátás van arra, hogy még tökéletesíteni fogják a készülékeket.

— Az orvostanhallgatók halálos vasuti szerencsétlensége. Clujról (Kolozsvárról) jelentik: Borzalmas vasuti szerencsétlenség történt tegnap a Valea-Traian állomáson. Lina Constantin galati orvostanhallgató nő nagyobb diákcsoporttal kiránduláson volt, ahonnan az esti vonattal szándékoztak visszautazni. A fiatal leány társaival a síneken áthaladva, elcsuszott és egy épen teljes sebességgel közeledő mozdony elé esett. A mozdony kerekei egy pillanat alatt győzőlővén a felismerhetetlenségig széttrancsolták a szerencsétlen leányt, akinek holttestét ma Galatiba szállították.

— Az aradi rendőrbíróság ítélete. Az aradi államrendőrség kihágási ügyosztálya közli, hogy Stefanov Dimitrie, Szarka János, Lada Lajos, Szabó József, Traug Demeter, Pandur István, Virág János, Kadler Béla, Juhász József és Győri Ferenc aradi kerékpártulajdonosokat különféle hajtási szabálytalanságok végett egyenként 100, illetve 200 lejre, Mon Andrást közcsendháborítás miatt 100 lejre, Ivanov Pál, Kleits György, Bota György, Gurbán György és Milinkovics György bérkocsisokat hajtási szabálytalanságok miatt 200 lejre ítélte. Marc Savat, amiért megtámadott egy rendőrt, 200 lej pénzbírságra ítéltek.

— Aljechin Barcelonába érkezett. Barcelonából jelentik: Aljechin sakkbajnok megérkezett a városba, ahol nagy ünnepélyességgel fogadták.

— Dr. Kupfer Miksa előadása a Munkás-Otthonban. Csütörtökön este tartotta meg tudományos előadását a Munkás-Otthonban Kupfer Miksa dr. az ember testéről és annak működéséről. Dr. Kupfer részletesen taglalta az ember testét, ismertette annak szervi összetételét, analizálta az életjelenségeket, amelyek révén pontos képet adott az emberről, az emberi test felépítéséről. A lelkes közönség, amely zsufolásig megtöltötte a Munkás-Otthon nagytermét, a legnagyobb figyelemmel kísérte végig az előadást.

— Az Iparos Otthon szombati műsoros estélyén a következők szerepelnek: Argentariu Tita, Czitrom Olga, Dupák Ilonka, T. Gádó Lujza, Klein Aranka, Mangelusz Jolán, Mihai Stefánka, Melicher Irén és Rigler Mancsi, továbbá Deutsch Károly, Diósi Lajos, Kolossy Sándor, Bogdán István, Kohn Jakab, Salamon György, Székely József és Szeredy Tibor.

— Hellas S. C. vasárnapi hangverseny-délutánjára a jegyek elfogytak. Vasárnap délután 4 órától a Minorita Kulturházban kaphatók.

— Rudolf Valentino tragédiája előtt készült a Sejk Fia, amelyet nagy érdeklődés mellett vetít az Uránia. A nagy film-star kétségtelenül legjobb alakítását nyújtja ebben a filmben, amelyet ma vetít utoljára az Uránia.

— Az Alkalmazottak Temetkezési Egyesülete értesíti tagjait, hogy folyó hó 22-én délután 9 órakor közgyűlést tart a városházán.

SPORT

O Az AMTE vasárnap, 1. hó 22-én tartja vándordíjas országos birkózó versenyét a Munkásotthon nagytermében, a munkát szimbolizáló szoborért, melyet jelenleg a Toldi véd. Benevezések az ország minden részéből érkeztek. A verseny legérdekesebb része a Lutz, Kenderessy és Privalcsek revansmérkőzése a nagyváradi eredmény után. Előmérkőzések d. u. 2 órától, fenti este 8 órától.

— Az Aradi Athletikai Club 1. évi rendes közgyűlését január hó 29-én, vasárnap tartja a városháza tanácstermében délután 10 órakor. A tárgysorozat fontosságára való tekintettel az elnökség kéri a tagok minél nagyobb számmal való megjelenését.

Egy budapesti bankigazgató tragikus halála

Csak három nap múlva fedezték fel Gábor Tibor öngyilkosságát. — Az apja 30 évvel ezelőtt máglyán égette el magát.

Budapestről jelentik: Gábor Tibor 32 éves bankigazgató öngyilkos lett. Gábor a Nemzeti Pénzváltó helyettes igazgatója volt. Három nappal ezelőtt a Bristol-szállodában szobát vett ki, ahol bezárkózott. Miatán azóta nem került elő, a személyzet gyanakodni kezdett és ma délelőtt feltörték a szoba ajtaját. A padlón feküdt Gábor Tibor halva, mellette revolvere, amellyel föbelőtte magát. Három levelet hagyott az öngyilkos hátra: egyiket édesapjának Gábor Ignác mérnöknek, a másikat Békeffy Géza szerkesztőnek és a harmadikat a Nemzeti Pénzváltónak. Leveleiben sa-

lyosan ránehezdedő anyagi gondjaival indokolta öngyilkosságát. Drámai jelenetek voltak, amikor kiszállott a rendőrség, hogy a Király-utcában lakó és mítsem sejtő családot felvilágosítsa. Huga, Gábor Klára kétségbeesve vergődött, míg apja valósággal megmerevedett a tragikus hír hallatára. A kihallgatások során kiderült, hogy Gábor mérnök csak nevelőapja az öngyilkosnak, akinek édesatyja 30 évvel ezelőtt petróleummal leöntötte könyveit a szoba közepén, meggyújtotta és ezen a máglyán égette el magát is. Anyja férjhez ment aztán a mérnökhöz, aki adoptálta.

„Paraszt” lett egy híres bihari dzsentr.

Szunyogh Bandi fantasztikus életpályája. — A montecarloi játékbank felrobbantója most két kezével munkálja apró földbirtokát.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata. Régi igazság, hogy az élet a legjobb regényíró. Most is egy valóságos Jókai-regényt játszatott le egy híres, ismert bihari származású gavallérral, Szunyogh Bandival. Szunyogh Bandi a még nemrégiben a világhíres magyar gavallér elhagyta végleg fényes életének színhelyét, Budapestet és visszavonult egy sopronmegyei parasztbirtokra gazdálkodni. Ez a tény óriási feltűnést keltett abban a pesti világban, melyben eddig Szunyogh Bandi csillogott, de amíg a híres gavallér, a nagy kártyás, a hercegek barátja eljutott idáig, az maga egy romantikus, érdekes regény.)

Szunyogh Bandi különben, aki atléta természetével, kötélidegeivel és gazdagságával tizenöt évvel ezelőtt költözött fel Budapestre, maga is regényalak volt és csakhamar meghódította a magyar fővárost. Tudták róla, hogy a legrégebb bihari uricsalád sarja. Édesanyja zsidóleány volt, akkortájt egyike a legszemélyesebb és legszebb váradi urasszonyoknak. Dr. Grosz Emilnek, a világhírű pesti szemorvosnak volt a nővére és főuccai házukban gyakran megfordult az akkor még ifjú Tisza István gróf is. Grosz Jenny Szunyogh Loránd főszolgabíró felesége lett és mikor Pestre költöztek, Bandi fiuk elvette feleségül Hidy Irént, a váradi színház primadonnáját. Szunyogh Andor magánhivatalnok lett. A háború alatt a fiatalember belekerült a főuri tisztek társaságába, szerencsésen kártyázott és háború után otthagya állását, mert olykor egy éjszaka többet nyert, mint amennyire tíz évi fizetése rugott. A kártyához igazodott azután egész élete. Egy szép napon nagy összegekkel felszerelve leutazott Montecarloba, hogy bankot robbantson, de a „vállalkozás” nem sikerült. Elvesztette csaknem mindenét. Nagyuri életmódját azonban nem adta fel. Megalapította néhány barátjával a Lovas-klubot, amelynek pinkabérlője lett és csakhamar megint összeszedte magát. A klubot aztán egymillióért eladta egy olasz érdekltségnek, ő pedig ismét Montecarloba ment, hogy szisztematikus, nyugodt játékkal tönkretegye a bankot. Hat hétig be is vált rendszere és már frankmilliódos volt, amikor megfordult a szerencse és Szunyogh Bandi elvesztett mindent. Koldusként került haza és egy nap arra ébredt, hogy kilakoltatták lakásából feleségével és tízéves fiával együtt. Megtörtén, megöszülten sem hagyta el magát Szunyogh Andor. Levelet írt dús gazdag unokanővérenek, özvegy Charles Rothschildnének, Wertheimstein Rózsikának, a kitől annyi pénzt kért, hogy egy kis birtokot vehessen magának, hogy azt saját kezével megművelve, eltarthassa családját. Rothschild né bérelt is számára Sopronmegyében husz hold földet, vett neki egy parasztházat, két lo-

vat, két tehenet és a híres kártyás és gavallér szent fogadalmat tette, hogy szakít eddigi életével, elvonult a kis faluba dolgozni. Az idén már maga aratott, az egykori híres szubrett, a felesége pedig sajtókezüleg fejte a teheneket. Bihar és Pest egykori híres gavalléria és szerencsevadásza, nyugodt, boldog, egyszerű földműves lett Sopronmegyében.

Megkerült egy elveszettnek hitt angol expedíció.

(Az Aradi Közlöny londoni tudósítójának távirata.) Néhány nappal ezelőtt Londonban nagy feltűnést keltett, hogy P. H. Fawcett ezredes, a világhírű angol tudós, aki több mint egy esztendő óta nyomtalanul eltűnt a legsötétebb Braziliában, egyszerre életjelet adott magáról. A tudós még 1925 nyarán John nevű fiával és egy barátjával együtt expedíciót szervezett Közép-Braziliába, abból a célból, hogy az emberi civilizáció bölcsőjét felkutassa. Az volt ugyanis a szilárd meggyőződése, hogy a kultúra első nyomait ott lehet megtalálni. Azonkívül abban is reménykedett, hogy olyan terjedelmű aranybányákat és gyémántmezőket fog ott felfedezni, amelyek minden eddigi méreteket felülmúlnak. Egy brazil kutató találkozott véletlenül egy irdatlan őserdő szélén az ezredes barátjával és ez elvezette a Fawcett-féle expedíció táborhelyére. Az ezredes kijelentette a brazil elött, hogy nagyon jól érzi magát és sohasem szándékozik többé visszatérni Európába.

A brazil kutató annakidején hirt is adott az őserdőben való különös találkozásáról a világsajtónak, azonban az ezredes az első kultúremberrel való találkozására után felszedte a sátorját és tovább vándorolt, mert irtóztott még a gondolatától is annak, hogy még egyszer találkoznia kell az ugynevezett kultúrelművel. Négy hónapig ismét nem jött semmi hír az expedícióról. Most azonban kerülő uton újból tudósítás érkezett tőle, még pedig arról, hogy sikerült neki a természet egy kuriózumát felfedeznie a legismeretlenebb és legsötétebb Braziliában. Egy olyan fa-fajtáról van szó, a melyről eddig még senki soha sem hallott és amely sokkal magasabb mint minden eddigi ismert faóriás. — A fák állandóan virágoznak, lombjuk teljesen össze van növe és nappal is koromsötétség van az erdő közepében. Csodálatos és kísérteties, amikor a napfény, vagy a holdvilág átszűrődik a faóriások lombjai közt és valósággal misztikus fényt áraszt.

Az erdő közepén élő lény nem élhet meg, mert a levegőt csaknem teljesen elzárják a lombok. Annál kellemesebb a tisztásokon s az erdő szélén az élet. Itt igazán paradicsomi hangulat uralkodik. Egy ilyen helyen telepedett le örök időre az angol tudós, a földrajzi társaság tagja, aki, mikor az erdő felfedezéséről hírt adott, ismeretlen és kerülő uton a londoni földrajzi társaságnak, ezzel fejezte be a kulturvilághoz intézett utolsó üzenetét:

— A fák nem nőnek az égig és én teljesen meg vagyok elégedve az én vadonossal, mert mindig arra emlékeztet, hogy kicsi vagyok és örömmel kell az élettől elfogadni azt, amit nyújt.

Szenzációk az URANIA
vasárnap d. e. fél 12 órai
Matiné műsorai
5, 10 és 15 lejes helyekkel.

Holnap Premier
Az Uffa filmgyár slager filmje:
GRAND-HOTEL
Erna Morena és Mads Christians

KÖZGAZDASÁG.

A lejstabilizáció hosszabb halasztást szenved.

Erős hausse-mozgalom a bucaresti-i tőzsdén. — Aggodalom a belföldi pénzpiacra a lejstabilizáció miatt. — A devizahivatal megnyugtató kommunikéje.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A bucaresti-i tőzsdén ma újabb hausse volt, ami nagy tájékozatlanságot idézett elő. Az Adevergul ezzel kapcsolatban kommentárt közöl, amelyben megállapítja, hogy a romániai pénzpiacot rendkívüli aggodalom jellemzi. Olyan dolgok történnek, amelyek nyilván hibás pénzügyi politikának a következményei. Vannak olyan intézkedések, amelyeket el lehet viselni, de olyanokat is életbeléptetnek, amelyek nemcsak egyeseknek, hanem az egész országnak ártanak. Mindezek az intézkedések nyugtalanítják a piacot és aggodalommal töltik el.

Ilyen egyébként a stabilizáció ügye is. Olyan hírek kerültek forgalomba és terjednek el minél szélesebb körben, hogy a kormány a stabilizációt négy centimes alapon hajtja végre. Miután senki sem tud biztosat, a köztudatba dobott hír mind nagyobb méreteket ölt. A kistőkésék és a kiskereskedők érthetően riadoznak, de különösen aggodalomra van okuk azoknak, akiknek lejadoságai vannak. A kormány megtehetné volna, hogy a közvéleményt felvilágosítja és bármilyen rövid nyilatkozattal is eloszlatja a kételyeket.

A Vitorul is hozzászól a kérdéshez, megállapítván, hogy a stabilizáció és a külföldi kölcsön a legnagyobb foktartást követeli. Aggodalomra nincs ok. A stabilizáció sem az iparnak, sem a kereskedelemnek nem fog kárát szolgálni, mert a kormány olyan módot keres, mely az országot ki akarja elégíteni.

Zürichben 3.19, Párisban 15.75 a lej

Helyi valutaárak. (Január hó 20.)
Kifizetések: Berlin 39.02, Amsterdam 163.50, London 798.50, Páris 6.44, Milánó 8.66, Prága 4.85, Budapest 28.60, Zágráb 2.88.50, Bécs 23.07, Zürich 31.55. — **Áru:** Márka 38.80, dollár 162.50, angol font 790, francia frank 6.50, olasz líra 8.60, cseh korona 4.82, pengő 28.70, dinár 2.85, osztrák schilling 23.10, svájci frank 31.30. — **Pénz:** Márka 38.30, dollár 161.25, angol font 785, francia frank 6.35, olasz líra 8.40, cseh korona 4.77, pengő 28.45, dinár 2.80, osztrák schilling 22.90, svájci frank 31. — **Irányzat:** Tartott.

Zürichi tőzsdénytelés. (Január hó 20.)
Berlin 123.73, Amsterdam 209.42, Newyork 519.07.50, London 2532, Páris 20.40, Milánó 27.45.50, Prága 15.38.50, Budapest 90.75, Belgrád 9.13.75, **Bucuresti** 3.20, Varsó 58.15, Bécs 73.15.

Zürichi tőzsdézárlet. (Január hó 20.)
Berlin 123.72.50, Amsterdam 209.42.50, Newyork 519.05, London 2531.12.50, Páris 20.40.50, Milánó 27.46, Prága 15.38, Budapest 90.75, Belgrád 9.13.75, **Bucuresti** 3.19, Varsó 58.20, Bécs 73.17.50.

Bucuresti-i tőzsdézárlet. (Január hó 20.)
Devizák: Páris 6.42, Berlin 38.95, London 796, Newyork 163, Milánó 8.65, Zürich 31.48, Bécs 23, Prága 4.84, Budapest 28.58. — **Valuták:** Napoleon 650, márka 39, léva 1.20, török líra 0.84, angol font 792, francia frank 6.65, svájci frank 31.75, olasz líra 8.68, drachma 2.18, dinár 2.85, dollár 162.50, lengyel zloty 18.40, osztrák schilling 26.15, pengő 28.60.

Rudolf Valentino-val

M	S	5
A	E	7
U	J	6
T	K	9
O	F	óra-
L	I	kor.
J	A	
A		

URÁNIÁBAN

De az utóbbi napokban megjelent híresztelések a devizapiacra is meglehetősen pánikot és félelmet keltek. Hogy ezt az atmoszférát eloszlassák, a központi devizahivatal tegnap hivatalos kommuniké tett közzé, amelyben közli, hogy a devizák és külföldi valuták eladását az utóbbi napokban azért szorította meg, mert egyesek a stabilizációról megjelent téves híreken elindulva, nagy devizakészleteket akartak összegyűjteni, hogy azután ezzel a saját céljaira spekulálhassanak. Tekintettel arra, hogy a lej stabilizációjának kurzusa még egyáltalában nincsen megállapítva, a központi devizahivatal nem lehet eszköze ezeknek az egyéni spekulációknak és továbbra is meg fogja szorítani az eladásokat, mert egyeseknek szigorúan tilos a nagy készletek összegyűjtése.

A Curentul értesülései szerint a stabilizáció keresztülvétele hosszabb halasztást szenved, mivel ennek megvalósulása csak külföldi kölcsön segítségével volna lehetséges, már pedig ma már nyílt titok, hogy a külföldi kölcsön újból elmarad.

Ezzel szemben illetékes körök szerint a stabilizációs kölcsönt néhány hónap múlva fogják megkötni és pedig Párisban az angol és az amerikai tőke részvételével. A Banca Nationala elrendelte, hogy a deviza ellenőrző hivatalok a kereskedelmi és iparvállalatok külföldi fizetésére bármilyen mennyiségű devizát kiutalhatnak, ha megfelelő számlát, vagy váltót mutatnak be az érdekeltek felek.

Ötszázmillió lej kölcsönt ad a Creditul Industrial a CFR-nek. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága tegnap kötötte meg a Creditul Industrialal az egyezményt egy ötszázmillió lejes belföldi kölcsönre nézve. A kölcsön a CFR belföldi adósságainak kifizetését szolgálja, hosszabb lejáratu volna, nyolc százalék kamat mellett. Az egyezményt a CFR részéről Teodorescu vezérigazgató írta alá.

Házadókivetések Aradon. Az aradi pénzügyigazgatóság közli, hogy a helyszínen működő adókivető bizottságok s z o m b a t o n a következő uccákban jelennek meg: IV. számú bizottság (Neagota Gyula): Romanului (Zrinyi)-uccában; az V. számú bizottság (Marcovici Pál): Mocioni (Orczy)-uccában. A bizottságok kérik a háztulajdonosokat, hogy a házvételi, illetve lakbérleti szerződéseket, valamint az I százalékos lakbérilleték befizetéséről szóló nyugtát és jegyzőkönyvet a saját érdekükben tartsák kéznél és a bizottságok kivánságára mutassák fel.

Az idel nagy hideg várható következményeiről ír a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Megtanít az őszibarackok telepítésére, gyümölcsfák téli permetezésére, a paizstetvek irtására, a gyümölcsfák nyelésére, a konyhakert időszerű munkálataira, a szőlő trágyázásának módjaira, melegágy készítésére, a málna telepítésére, a gyümölcsfák iljítására, a sövények metszésére, buxus kezelésére stb. A dusan illusztrált kiváló szaklapból a „Növényvédelem“ kiadóhivatala (Budapest, VIII., Rákóczi-ut 51., IV. 5.) kívánatra e lapra való hivatkozással egy alkalommal díjtalanul küld mutatványszámot.

Átcsoportosították a vámhivatali körzeteket. A vámjövédék külső szervezetéhez ma 82 vámhivatal tartozik, amelyeket január elsejétől 13 körzetbe osztottak be. A timisoarai IX. vámkörzethez, amelynek főnöke Niculescu Nicolae váminspektor, a következő hivatalok tartoznak: Temesvár közraktárak, Temesvár posta, Jám, Moravica, Draganesti, Cruceni, Zsombolya, Bánátkomlós és Csánád, valamint ezen vámhivatalok fiókkirendeltségei. Az aradi X. körzethez tartoznak az aradi, nagylaki, pécskai, kurticsi, ottlakai és a nagyszalontai vámhivatalok kirendeltségei. A körzet élén C. N. Dumitrescu inspektor áll.

Piaci árak. Burgonya 5—6 lej, hagyma 10 lej, tehénturó 18, juhturó 48 lej, vaj 100—140 lej, alma 6—12 lej, körte 10 lej kilogrammonként tojás 3.50—4 lej darabja, bab 8 lej, tej 8

ERZSEBET MOZGO.

Ma d. u. 5, 7 és este 9 órákor

Erdélyben premier! Nagy világláger! SUDERMANN „EGYSZER VOLT” c. regénye filmen.

„Asszony és Ördög”

(Fanamet-film.)

Greta Garbo és John Gilbert a főszerepb. Nagyszerű zenekísérett. — D. u. 5 és 7 órákor rendes oltó, este 5 tejjel emelt helyárak.

lej, tejjel 40 lej literje; zöldség 5 lej csomója, fejeskáposzta 6—15 lej. Baromfi piac: sovány liba 200—260, sovány kacsa 120—150, tyuk 120—140 lej, csirke 80—110 lej párja, kövér liba 250—300 lej, kövér kacsa 150—160 lej darabja. A gabonapiac árai ismét emelkedést mutattak és főleg búzában volt kicsiny a kínálat a mai piacon. A buza ára 840—880 lej, kukorica 550—580 lej, árpa 600—620 lej, zab 650—680 lej métermázsánként. Az állatvásár árai: marha 14—18 lej, borjú 33 lej, sertés 30—34 lej kilogrammonként élősúlyban.

Befejeződtek a városi adókivetések. A napokban fejeződtek be a városi adókivetések és most folyik a munka annak megállapítására, összesen mennyi városi adót vetettek ki Arad polgárságára. Az adókivetések végeztével a város permanens bizottsága ma 74.000 lej remunerációt szavazott meg azoknak az adókivető tisztviselőknek, akik a kivetéseket végezték.

A Foresta és Ofa együttműködése. Budapestről jelentik: Az új esztendőben az Ofa-részvények nagy karriert futottak be. Aránylag rövid idő alatt 125 pengőig emelkedtek a részvények, amelyeket külföldről is erősen kerestek. A részvények áremelkedésével kapcsolatban többféle tranzakció hírét közlőportálta, így mindenekelőtt a gróf Schönborn-Buchheim birtokok felhasználásával kapcsolatban került előtérbe az Ofa, azonkívül híre jár annak, hogy közeledés jött létre a két legnagyobb középeurópai fakocern, a Foresta s az Ofa között. Adolpho Rossi, a Foresta vezetője Budapesten járt és tárgyalásokat folytatott Sonnenfeld Lajossal, az Ofa vezérigazgatójával. Szakkörökben azt mondják, hogy a Foresta román üzleteit az Ofa veszi át. A többi üzletre nézve is több megoldásról tárgyalnak. A Schönborn-Buchheim uradalom 105.000 hektáros erdejének kitermelését az Ofa bonyolítja, az anyagi kötelezettségek azonban egy konzorciumra hárulnak. A konzorcium élén Bignon Paul francia szenátor áll, érdekelve vannak még benne: a párisi Lubersac & Cie. barkház, a Comptoir d'Escompt de Geneve, s a Societé Financiere a Geneve pénzintézetek. Jelenleg tárgyalások folynak a csehszlovák állammal a kitermelés módozataira vonatkozólag. A munkálatokra a Comptoir d'Escompt az első évben 100 millió cseh koronát folyósít.

Fogházra

ítéltek egy volt prefektust.

Csalás és hivatalos hatalommal való visszaélés vádjával a bíróság előtt.

(Az Aradi Közlöny deji tudósítójának távirata.) A deji törvényszék első szekciójának büntetőtanácsa Bodea dr. törvényszéki bíró elnöksége alatt tegnap délután tárgyalta Titus Livius Crisan dr. Szamosmegye volt prefektusának csalás ügyét. A vádirat szerint Crisan, aki jelenleg fogarasi ügyvéd, több mint százezer lejjel megcsalta az államot. Az első vádpont ellene az, hogy a csáki-gorbói főszolgabíró által a Valea Somesanihoz átutalt 80 ezer lejt felvette és az összeget saját céljaira fordította. A tárgyalás folyamán a vádlott azt állította, hogy a pénzt az országos választások folyamán propaganda céljaira fordította. A másik büne az a prefektusnak, hogy egy alkalommal, amidőn a belügyminiszterium 100 ezer lejt utalt át a deji prefekturának, a csomagot felbontotta és anélkül, hogy bárkit is értesített volna, az összeget magának tartotta meg. Kihallgatása során Crisan ártatlanságát hangoztatta és hivatkozott arra is, hogy az eltűnt pénzből 30 ezer lejt már megtérített. Több tanu kihallgatása után a bíróság beigazoltnak látta a vádakát és a volt prefektust két rendbeli sikkasztás és hivatalos hatalommal való visszaélés miatt egy évi fogházra és politikai jogainak három évre való felmentésére ítélte.

Töredelmes vallomást tettek a bucaresti-i rablógyilkosok.

A három gyilkos a helyszínen mutatta be, hogyan ölték meg a milliomos szállodatulajdonost.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A bucaresti-i rendőrség ma rekonstruálta Solacoglu bucaresti-i mérnök, szállodatulajdonos meggyilkolásának bűntényét. A három elvetemült rablógyilkos cinikusan mutatta be, hogyan követkék el a bűntényt, amelynek elkövetésére hetekkel előbb készültek. Még élénk emlékezetben van ugyanis az a borzalmas rablógyilkosság, amelynek Solacoglu bucaresti-i mérnök, milliomos szállodatulajdonos esett áldozatul, akit gyilkosai Ferdinánd király temetésének napján több kézzurással ölték meg, azután holttestét az iroda szobájának ablakvasára akasztották, hogy öngyilkosságot sejtteszenek. A vizsgálat azonban rövidesen megállapította, hogy a gyilkosok többszázezer lej készpénzt s értékpapírokat raboltak el a kézipénztárból, amelynek kulcsát az áldozat zsebében találták meg és oda is tették vissza. A bűntény híre természetesen nagy megdöbbenést keltett és a rendőrség lázasan nyomozott a tettesek után, akikről mindössze csak annyit sikerült megállapítani, hogy hárman voltak s az egyikük félig egyenruhába, félig civilbe volt öltözve. Ez a támpont azonban kevésnek bizonyult és a rendőrség minden igyekezte ellenére a nyomozás rövidesen holtpontra jutott.

Két nappal ezelőtt aztán — mint már jelentettük is — rendkívül érdekes fordulat állt elő az ügyben. Az ilfovi vizsgálóbíróra Vajda János aláírással egy feljelentés érkezett, amelyben Vajda azt a szenzációs leleplezést tette, hogy bátyja, Vajda György és ennek két barátja, Voicu Jon és Galin Ion fodorászegedek gyilkolták meg és rabolták ki Solacoglu mérnököt. A vizsgálóbírószágon természetesen nyomban vizsgálatot vezettek be, beidézték a feljelentő Vajda Jánost is, aki szóval is megismételte, hogy véletlenül hallotta, amint a három férfi a rablógyilkosság elkövetéséről beszélgetett és több ízben azt is mondogatták, hogy mihelyst „enyhül az időjárás” Amerikába hajóznak át. Ő eleinte nem értette meg a dolgot, később azonban egy veszekedés alkalmával, amikor akaratlanul bátyja szemébe vágta, hogy gyilkos, György kétségbeesetten tapasztotta szájára a tenyerét és valóságilag könyörgött neki, hogy hallgasson erről. De mert bátyja régebbi magatartását ezután sem szüntette meg vele szemben, elhatározta, hogy bosszút áll és megteszi a feljelentést. A feljelentés következtében a vizsgálóbírószágon nyomban intézkedtek a megnevezett gyilkosok kézrekerítésére, akik közül Voicut és Galint még a tegnapi nap folyamán letartóztatták és Bucurestibe hozták. — Voicu ugyanis lopás miatt a doftani járásbírószágon fogdájában töltötte ki a rá szabott büntetést, míg Galin a fővárosához legközelebb fekvő kis községben bujdosott. A két gonosztevő eleinte mindent tagadott, amikor azonban szembesítették a közben szintén elfogott Vajda Györggyel, mindhárman megtörttek és beismerték, hogy előre megfontolt szándékkal ölték meg és rabolták ki a szerencsétlen mérnököt.

A gyilkosságot Galin tervezte ki, előbb azonban megkísérelték, hogy zsarolás útján szerezzenek pénzt Solacoglutól. Galin levelet írt a mérnöknek, amelyben egy koholt mesével 50.000 lejt kért tőle. Solacoglu nem is válaszolt a levélre, mire a három cinkos a szállóba költözött és ott terepszemlélt tartott, hogy milyen uton-módon hajthatnák végre a kitervelt rablógyilkosságot. Azzal ugyanis már előre tisztában voltak, hogy csak akkor tudnak pénzhez jutni, ha a mérnököt előbb elteszik láb alól. Egy hete laktak már a szállóban, mikor Galin közölte két társával, hogy pontosan kidolgozott egy tervet, amely szerint ő egy levéllel állít be a mérnökhöz, míg a többiek az ajtó mögött lesbeállnak s amikor Solacoglu a levél olvasásába kezd, berontanak és nyomban végeznek vele. Erről a tervről azonban rövidesen lemondtak, mert kivihetetlennek látszott s azt határozták el, hogy meglesik, amikor aludni megy Solacoglu. A folyosón utána mennek s ahogy benyit szobájába, hátulról

LEGUJABB.

A belgrádi Telegraphen-Union rádió-tudósítása az Aradi Közlöny számára.
Mussolini barátsági szerződést köt Franciaországgal.

Párisból jelentik: A Paris Midi ma nyilatkozatot közöl Mussoliniról, aki a lap munkatársának adott intervjújában kijelentette, hogy Olaszország a legteljesebb barátságban kíván élni szomszédaival és szívesen köt

ne barátsági szerződést Franciaországgal oly irányban, hogy megtámadtatásuk esetén egymás segítségére lesznek. Mussolini eme nyilatkozatát külpolitikai körökben élénken pertraktálják.

Egy pilóta megmentette 30 utas életét.

Hannoverből jelentik: Páris és Berlin között közlekedő repülőjárat egyik nagy gépe Tecklenburg közelében szerencsétlenül járt. Motorhiba következtében a hatalmas légi jármű zuhanni kezdett és a több mint harminc utas között leírhatatlan pánik keletkezett. Csak a pilóta nem vesztette el lélekjelenlétét és óriási erőfeszítéssel sikerült el-

érnie, hogy a gép 500 méter magasságban lassítani kezdte zuhanási sebességét és egy gyümölcsös kertben aránylag simán földet ért. A fák ágai megrongálták a gépet és a hős pilótát is könnyebben megsebeztek. Az utasoknak az iedtségen kívül semmi bajuk nem történt.

A fagyhullám pusztításai Dániában.

Kopenhágából jelentik: A fagyhullám ma reggel Dániába érkezett és óriási pusztításokat végzett. Különösen az ország északi részén. Némely vidékeken a hőmérő higánya 35—40 fokkal süllyedt a fagypontra alá és a borzalmas hideg lehetetlenné tett minden közlekedést. Az országutakon nagyon sok ember

megfagyott és a farkasok behatoltak a falvakba s nemcsak a háziállatok között, hanem a védekező lakosság soraiban is nagy vérengzést rendeztek. Délben 50 fok hideg volt Dánia északi kerületeiben. A fagyhullám iránya délkelet és így valószínű, hogy Magyarországon keresztül nemsokára hozzánk is elérkezik.

rávetik magukat. Így is történt. A mérnök a gyilkosság éjszakáján három óra után tért aludni. Galin, Vajda és Voicu, mint az árnyék követték nyomon, s abban a pillanatban, amikor mebtent lakószobának is berendezett irodahelyiségébe, Galin és Vajda hátulról lefogták, Voicu pedig betömte a száját. Áldozatukat ezután a szobába hurcolták, de mert rugkapálózni kezdett, Vajda egy hosszú késsel kétszer a mellébe döfött. Ezután előkeresték a zsebéből a pénztárkulcsokat, s amíg Galin és Vajda kinyitották a pénztárszekrényt, addig Voicu a már halott Solacoglut az ablakvasra kötötte fel. A pénztárszekrényben mindössze 90.000 lejt találtak, amit egyenlő arányban szétosztottak hármuk között. Később azonban Galin a bűnös terv kieszeléséért még 15.000 lejt követelt fejenként két társától, akik erre kénytelenek voltak megelégedni a fele összeggel, csak hogy a békességet megóvják. Egyedül Vajda vétett ez ellen az utólagos ravasz megfontolás ellen, amennyiben állandóan hadilábon állott öccsével, aki aztán egy veszekedés után feljelentette és rendőrkézre juttatta őket.

Irodalom és művészet

* Színházi műsor. Szombat: Fehér indiánok, operett. (Kaszab Géza és dr. Reusz Miklós szenzációs operettjének bemutató-előadása. Bérletszünet.) Vasárnap délután 3 órakor: Mesék az írógépről, operett. (Rendes helyárad.) 6 órakor: Szombatesti hölgy, vígjáték. (Mérsékelt helyárad.) Este 9 órakor: Fehér indiánok operett. (Bérletszünet.)

* Arad közönsége egzisztenciát teremt Novák Irénnek. Valamikor felejtethetetlen estéket szerzett Arad színházbajáró közönségének Novák Irén, akinek jövőjéről és egzisztenciájáról most gondoskodni kíván a nagy művésznő hálás publikuma. A napokkal ezelőtt megindított széleskörű társadalmi akció a súlyos gazdasági viszonyok ellenére is, teljes sikerrel kecsegtet s a kibocsájtott Novák Irén-emléklapok révén máris tekintélyes összeg gyűlt egybe, amely azonban — hála Arad nemes szívének — szinte percről-perce ezres számjegyekkel gyarapodik. Nem hisszük, hogy egyetlen ember akadna Aradon, akit meg ne hatna annak a nagy művésznőnek inséges helyzete, aki valamikor krózusai bőkezűséggel szórta közénk ragyogó tehetségének kincseit s akit január 25-iki bucsufellépte alkalmával minden bizonynal szeretete minden jelével halmoz el Arad társadalma.

* Az aradi színházi iroda hírei. A „Fehér indiánok” szombat esti premierjén Arad társadalmának elitje fog megjelenni. Ugy a bemutató előadásra, mint a vasárnap esti második előadásra, majdnem minden jegy elkelt. A színházi pénztárt valósággal megrohanták azok, akik vegelel tiszteletet Vencs Miklós dr.

és Kaszab Géza kétségeken kívül érdekes és értékes operettjére. Az érdeklődés tehát nagy és bizonyos, hogy a közönség nem is fog csalódní várákőzésában. Dr. Reusz Miklós fülbe-mászó, bájos melódiái a felfokozott várákőzés felül nagy meglepetést fognak nyújtani, Kaszab Géza pezsgő humora az egész előadás alatt hangos derűtségben tartja a közönséget. Az egész társulat a legnagyobb szeretettel dolgozik az operett sikerén és kétségtelen, hogy a szereplők: Lengyel Irén, Betegh Bébi, Kiss Mariska, Károlyné, Galetta, ifj. Szendrey, Deésy, Győző, Kun, Földes, Olasz, Kővári, elsőrendű alakítása, Csányi hangszerelése és dirigálása, Hetényi gondos rendezése, a pazar díszletek, toilették, a darabot a szezon legnagyobb sikerévé fogják avatni. Az előadás külön érdekessége, hogy az aradi filharmónikusok nagyszámban működnek közre a zenekarban, hogy a zeneszerző és műve iránti szeretetüket és elismerésüket kimutassák. — Vasárnap délután 3 órakor rendes esti helyárad mellett az idei szezon slágere, a Mesék az írógépről van műsoron, abban a kitünő szereposztásban, amelyben a premieren oly nagy sikert aratott. Délután 6 órai kezdettel a legnagyobb sikerű prózai újdonságok egyike, a Szombatesti hölgy kerül színre. Ezt az előadást, amelyben a prózai együttes legjobb erősséggel vesznek részt, mérsékelt helyárad mellett rendezi a színház. Este 9 órakor dr. Reusz Miklós és Kaszab Géza operettje, a Fehér indiánok van műsoron bérletszünetben. — Az iglói diákok, Farkas Imre búbajos magyar tárgyú operettje, amely évekkel ezelőtt állandó műsordarabja volt a magyar színpadoknak, kedden délután 4 órakor, fél helyárad mellett kerül színre. A színház igazgatósága ezt a délutáni előadást népszerű ifjusági előadásnak szánja. Nagyszerű szereposztásban játszik a darabot és részt vesz benne az egész operett- és prózai együttes.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Hirdessen a 43. évi
Aradi Közlönyben

**Vérszegények,
sápadtak,
legyöngültek és
étvágytalanok**
legjobb erősítő és hizláló szere a
Ferrol Vastáplikőr.
Egy üveg ára 95.— lej.
Készítő: 298
dr. Földes gyógyszerháza Arad

APRÓ HIRDETESEK.

AZ APRÓHIRDETESEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMÍTIUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszlelvéllel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Állatokat, feligés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

ALKALMAZÁS.

PERFEKT önálló német levelező, aki a magyar és román nyelvet bírja, minden irodai munkában jártas, állást keres. Szíves megkereséseket „Position” felirattal az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 448

LAKÁS.

KÉT SZOBÁBÓL ÉS A SZÜKSÉGES MELLÉKHELYISÉGEKBŐL ÁLLÓ LAKÁS A VÁROS KÖZPONTJÁBAN 1928. MÁJUS 1-RE KIADÓ. — Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1151

NÉGYSZOBÁS, FÖLDSZINTES LAKÁS a belvárosban azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

VÉTEL ÉSELADÁS.

VESZEK NYERS BORKÖVET minden mennyiségben. Pollak József fűszerkereskedő, Bul. Reg. Ferdinand 11. 464

HARMONIUM 15500 és 24500 lejes árban, szőnyegek, antik szalonok, szekrények, intarziás asztalok, porcellánok, komplett szobaberendezések, íróasztalok, üvegszekrény, antik órák, fali vitrin, intarziás kazetták, japán és másféle paravánok, kézimunkák, zongorák, lámpák, dísztárgyak, hegedű, íróasztalgarnitúrák, zsolfaj és japán vázák, férfi öltönyök és télikabátok, női kabátok, stb. eladók. Salgóiné bizományi üzlet Str. Horia 1. Neuman-palota (Széchenyiuca.) 1000

TISZTA, MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

ANTIK és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyegeket, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket, stb. bizományba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról zondoskodom. Salgóiné, Strada Horia (Széchenyiu.) Neuman-palota. 1000

Ebédlő

masszív, különleges kiállítású, olcsó, világos háló, festmények stb. eladók.

Megtekinthető: vasárnap 10—11-g 3—7-ig. Vidorné Arad, Str. Constetorului 5., III. emelet, ajtó 5. 465

Butorok részletre

kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban.

GAFI, Arad, Piata Avram Jancu (Szabadság-tér) 10. szám **Cimre ügyelni!**

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST.

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.

Pamut harisnya 20 lejtől 45 lejig! Cárna harisnya 65 lejtől 95 lejig. „NIKE” cárna harisnya 85 lejtől 115 lejig. „Cristal” eredetű és „Ideal” la. 125 lejtől. „H. a” fityol la. 125 lejtől. Férfi és gyermek harisnya 14 lejtől. Belyem sálak la. 98 lejtől. Reform nadrág 65 lejtől. Csipkék 1000 féle mintázatban olcsón!

BOGYÓ A.

Str. Eminescu 13. (Deák Ferenc-u.)

INGATLAN.

BELVÁROSI 3 szobás magánház májusra elfoglalható lakással előnyös árt eladó. Bővebbet az Ipar és Népbanknál. 454

VILÁGOSON főúton urház szőlőskerttel, melléképületekkel, üzlethelyiséggel örök áron eladó. Érdeklődni az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 453

ÜZLETEK.

MŰHELYNEK, raktárnak alkalmas világos, tágas szuterén helyiség kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 455

Makulatura,

tiszta lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben

kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

I. emeleti helyiség, mely áll két nagy uccai és egy udvari szobából

irodának, szalonnak, orvosi rendelőnek, üzletnek, műhelynek rendkívül alkalmas,

kiadó.

Cim az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában.

INGYEN

kiadó szőlőoltvány árjegyzékemet, mely az egész országban a legolcsóbb árakat és minden szőlőbirtokosra nézve megfizethetetlen tanácsokat tartalmaz. A saját érdekében ne vegyen addig oltványt vagy bármilyen fajta vesszőt, míg át nem olvassa szóleszeti útmutatómat. — Cim: 5612

J. Szűcs szőlőtelep 14.

Diosig, Jud. Bihar. Vízontéradók magas jutalék mellett keresetnek.

Bankkölcsonöket

aradi házakra, környékbeli földekre be-táblázás mellett előnyös feltételekkel vagy kezizálogra (ékszer, ingóság) gyorsan folyósítottak. **HAASZ ALBERT Irodája** Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-uca) 12 szám.

Jól jövedelmező kisebb házat megvételre

keresnek. Ajánlatokat „400.000—1.000.000” jellegre Rudolf Mosse hirdetőbe kérek. 10500

Sindicatul Spirtului Societate Anonimă București S.

ÉRTESÍTÉS.

A Sindicatul Spirtului S. A. hivatalosan közhírré teszi hogy a „Depozit Regional” ok 1928. január 15-én működésüket megkezdték.

„A szeszés italok készítése és forgalombahozatala körüli visszaélések meggátolására szóló törvény értelmében ezen időponttól kezdve élvezeti célokra szolgáló alkoholnak az eladása és forgalombahozatala kizárólag csak a „Depozit Regional”-ok útján eszközölhető.

Ezen „Depozit Regional”-ok székhelyei Erdélyben:

Oradea
Beius
Salonta
Satu-Mare
Baia-Mare
Sigh.-Marmatiei
Carei-Mare
Siml.-Silv.
Arad

Timisoara
Deva
Hateg
Oravița
Lugoj
Caransebes
Orsova
Dej
Bistrita

Reghin
Targul-Mures
Cluj
Huedein
Dicioșmartin
Alba-Iulia
Aiud
Turda
Merourea-Ciucului

Gheorgheni
Odorheiu
Sighisoara
Medias
Sibiu
Fagaras
Sft.-Gheorghe
Tg.-Săcuesc
Brașov

A „Depozit Regional”-okból a szeszmennyiségek csak aromatizálva és 30%-ra diluálva kerülnek forgalomba.

A vásárolni szándékoltnak rachi ellenértéke a raktár pénztárába fizetendő be.

A „Regional Depozit”-ok 400 liternél kisebb mennyiséget nem adhatnak el.

Eladási árak a következők:

400—1000 literig	Lej 51.— per liter 30° rachi
1001—1500	50.50
1501—2000	50.—
2001—5000	49.50
5001—7000	49.—
7001—10000	48.50
10000 literen felül	48.—

427

ezen árak az Depozit Regional — mennyiségileg és minőségileg, a vevő hordójában átvéve, a szeszadót és „ad valorem”-et is beleértve — értendők
București, 1928. január 15.

Sindicatul Spirtului Societate Anonimă.